

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

№48 (5307) П'ятниця, 30 листопада 2018 року

16 сторінок

2015-2018-й
— роки
відродження
краю

4

Тема тижня

28 листопада Президент Петро Порошенко підписав закон про затвердження указу «Про введення воєнного стану в Україні», ухвалений Верховною Радою 26 листопада. У зв'язку з агресією Росії в Азовському морі воєнний стан терміном на 30 днів запровадили в Вінницькій, Луганській, Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській, Чернігівській, а також Донецькій, Запорізькій, Херсонській областях та внутрішніх водах України Азово-Керченської акваторії.

В Україні запроваджено воєнний стан

Тернопільщина до переліку цих областей не належить. Тому, як наголосив голова ТОДА Степан Барна під час спільного брифінгу з т.в.о. військового комісара області Олександром Скумбрієм, підстав для панічних настроїв, валютних спекуляцій чи продровольчих проблем немає.

«Для Тернопільської області нічого не змінилося, — зауважив голова облдержадміністрації. — На обласній Раді оборони ми проаналізували наявність всіх засобів і ресурсів, котрі можуть бути спрямовані на захист територіальної цілісності нашої держави у випадку такої необхідності».

Також Степан Барна поінформував, що Тернопільщина надалі продовжить підготовку загонів територіальної оборони, що є дуже корисним та дієвим з огляду на попередні навчання. Розпочинаються тренування уже цього тижня.

«Наше завдання — забезпечити належне функціонування органів державної влади, місцевого самоврядування і діяльність суб'єктів господарювання. Адже головний внесок, який сьогодні може зробити наша область в обороноздатність держави, — це наповнення бюджету та сплата податків», — резюмував голова ТОДА.

Все пропало!!! Катастрофа!!!

Тим часом градус паніки та істерії серед населення, як то кажуть, зашкалює. Після рішення про запровадження воєнного стану почала поширюватися інформація про відміну виборів, комендантську годину, мобілізацію, обмеження прав і свобод та чимало іншого, що тепер загрожують українцям. «В Україні на вулиці хапають людей і забирають в Нацгвардію; школярів мобілізують і ведуть копати окопи у мерзлій землі; тотальна мобілізація; поліція і Нацгвардія на вулицях; введено комендантську годину; політичні партії заборонені, на телебаченні цензура; потрібно зняти всі гроші з зарплатних карток, бо виплати заблокують; кордони закриті, безвіз відмінять...» Це далеко не повний список того, що довелось почути і прочитати за кілька останніх днів.

Зупинімося! Давайте не будемо вестися на фейки і ставати гвинтиками у розкручуванні цієї істерії та ненависті, розкрутити яку в таборі супротивника є одним із вічних правив ведення війни. Давайте спробуємо почути, що ж кажуть офіційні джерела, бо краще покладатися на них, ніж на думку «експертів» у маршрутці, на ринку чи деінде.

То що ж кажуть офіційні джерела? Вибори відмінять?

Як відомо, в умовах воєнного стану не можна проводити вибори. Саме тому Верховна Рада 26 листопада проголосувала за запровадження режиму воєнного стану на 30 днів, а не на 60. Це зробили для того, аби виборча кампанія розпочалася вчасно — 31 грудня. Голова Верховної Ради Андрій Парубій 28 листопада підписав постанову про призначення виборів Президента України на 31 березня 2019 року.

Крім того, стало відомо, що Петро Порошенко планує на наступне пленарне засідання Верховної Ради України внести законопроект, який дасть змогу провести вибори в об'єднаних територіальних громадах.

Про це він сказав у вівторок, 27 листопада, в інтерв'ю українським телеканалам.

«Я хочу наголосити, що зроблю все від мене залежне, — бо від загрози російської агресії демократія у нас на сьогодні не порушена і ніякої військової влади в нас немає, — для того, щоб на наступне пленарне засідання Верховної Ради підготувати відповідні законодавчі ініціативи, які будуть мати обмежений термін дії — до кінця поточного року, але які дозволили б провести вибори в ОТГ», — наголосив Президент.

Чи працюватимуть банки і бізнес?

Голова Національного банку Яків Смолій пояснив, що після запровадження в країні воєнно-

го стану робота банківської системи порушена не буде.

НБУ дав завдання банкам поповнити банкомати готівкою, щоб задовольнити можливе збільшення попиту на готівку.

Жодних обмежень на економічну діяльність указ президента не накладає, пояснили в Мінекономрозвитку. Суб'єкти господарювання та громадяни можуть здійснювати економічні операції в звичайному режимі.

Що буде з курсом гривні?

На валютному ринку після оголошення воєнного стану долар підріс приблизно на 1 гривню. Втім, здебільшого зростання курсу стало результатом панічних настроїв. Якщо не буде форсмажорних подій, незабаром курс має стабілізуватися, адже до цього гривня тривалий час була стабільною. В НБУ пояснюють, що міжнародні валютні резерви становлять 17,8 млрд доларів.

У Нацбанку готові здійснювати валютні інтервенції у разі потреби, щоб не допускати різких «стрибків» курсу під тиском психологічних чинників, запевнив голова Нацбанку Яків Смолій на зустрічі з керівниками найбільших 40 банків.

МВФ не видаватиме кредити Україні?

На співпраці з Міжнародним валютним фондом воєнний стан не позначиться. Постійний Представник МВФ в Україні Йоста Лյонгман заявив: «МВФ не має юридичних обмежень щодо продовження співпраці з Україною в цій ситуації».

Про це повідомила міністр фінансів Оксана Маркарова. За її словами, Мінфін активно працює з Фондом над ухваленим бюджетом на наступний рік та іншими питаннями, що можуть відкрити доступ до фінансування Світового банку та ЄС ще цього року.

Чи можна буде виїжджати з країни?

Під час засідання парламенту Президент повідомив, що воєнний стан не вплине на перетин кордону.

Продовження на стор. 5.

Промінь
світла у
темряві
бездержавності

6-7

85-й річниці
голодомору
присвячується

8

У вихорі танцю
«Калинового
цвіту»

9

Життя
як воно є

14

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59
www.lanclaas.com.ua
e-mail: office@lanclaas.com.ua

ОК ЖБК «Головацького-1»

Дозвіл №ТП-114170962418 від 6 квітня 2017 р.

- задача I пускового комплексу II квартал 2019 р.
- задача II пускового комплексу II квартал 2020 р.

Багатоквартирний житловий будинок із вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами манежно-боксового типу по вул. Головацького, р-н 9 училища, мкр «Північний»

від 11500 грн/м²
творчі майстерні 110 м² - від 7000 грн/м²

Гаражі. Підземні паркінги.
Великий дитячий майданчик

1-кімн. - 44; 45,33 м² || 2-кімн. - 62,61; 66; 68,49 м²
3-кімн. - 82,57 м² || 2-кімн. дворівнева - 88 м²
4-кімн. дворівнева - 120 м²

тел.: 067 350-47-74, 096 749-82-78

Офіційне

Колегія: розглянуто низку актуальних питань

27 листопада відбулася колегія Тернопільської районної державної адміністрації, у якій взяли участь члени колегії райдержадміністрації, сільські та селищні голови, соціальні працівники, керівники бібліотечних установ, закладів охорони здоров'я, відділів, управлінь районної державної адміністрації, районної ради, представники ЗМІ. Засідання колегії провів голова РДА Олександр Похилий. У роботі також взяв участь голова районної ради Андрій Галайко.

На колегії йшлося про забезпечення соціально-правового захисту дітей, профілактики правопорушень та злочинності у дитячому середовищі; виконання районної програми реформування та розвитку централізованої бібліотечної системи Тернопільського району на 2017-2018 роки, забезпечення заходів районної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2018 року; надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з обмеженими функціональними можливостями.

Інформуючи про соціально-правовий захист дітей, профілактику правопорушень та злочинності у дитячому середовищі, начальник служби у справах дітей РДА Олександр Романцов сказав, що метою подолання дитячої безпритульності та бездоглядності, запобігання сирітству, створення умов для всебічного розвитку та виховання дітей, покращення роботи щодо профілактики правопорушень та злочинів у дитячому середовищі, соціально-правового захисту дітей, виконання вимог законодавства у сфері охорони дитинства у Тернопільському районі діє програма подолання дитячої безпритульності і бездоглядності та профілактики негативних явищ в дитячому та молодіжному середовищі на 2016-2020 роки. Служба у справах дітей спільно з іншими структурними підрозділами районної державної адміністрації вживає комплексних заходів до захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, щодо реалізації їх права на сімейне виховання, розв'язання проблем дитячої безпритульності та бездоглядності, здійснення конкретних кроків до відтворення національної традиції українського народу, коли влада і суспільство беруть на себе відповідальність за долю дитини, яка опинилася у складних життєвих обставинах.

Станом на 1 листопада 2018 року на обліку в службі у справах дітей перебувають 16 дітей-сиріт та 36 дітей, позбавлених батьківського піклування. Статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування надає дітям право на особистий захист, повне державне забезпечення й отримання передбачених законодавством пільг. Відповідний статус цих дітей підтверджується комплектом документів, що засвідчують обставини, через які дитина втратила батьківське піклування.

На обліку служби у справах дітей перебувають 14 дітей, які підлягають усиновленню. Також на обліку є 3 подружні пари, які бажають усиновити дитину до 10 років. Служба у справах дітей на-

мається зробити все можливе, щоб вони знайшли один одного: батьки — дітей, а діти — батьків.

3 метою профілактики правопорушень та злочинності у дитячому середовищі в грудні 2011 року було утворено Координаційну раду суб'єктів профілактичної роботи щодо запобігання вчинення неповнолітніми правопорушень та злочинів. За звітний період проведено 3 засідання координаційної ради. Під час засідань ради розглядали питання координації роботи та взаємного обміну інформацією між організаціями-партнерами щодо неповнолітніх, схильних до правопорушень або які скоїли злочини, стан виховної роботи у загальноосвітніх школах Тернопільського району, формування Місцевого банку неповнолітніх, схильних до правопорушень тощо.

Станом на 1 листопада 2018 року на обліку в службі у справах дітей перебувають 6 дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, батьки яких ухилилися від виконання батьківських обов'язків. З неповнолітніми та їхніми батьками постійно проводять профілактичну роботу. З метою соціального захисту дітей та попередження вчинення ними правопорушень служба у справах дітей спільно з Тернопільським районним відділенням поліції Тернопільського відділу поліції Головного управління Національ-

ної поліції в Тернопільській області та Тернопільським районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді провела державно-громадські операції та рейди щодо профілактики негативних проявів у дитячому середовищі, зокрема: «Підліток. Зима. Канікули», «Діти вулиці. Вокзал», «Літо-2018», «Урок» та інші.

Доповідаючи про виконання районної програми реформування та розвитку централізованої бібліотечної системи Тернопільського району на 2017-2018 роки, начальник відділу культури райдержадміністрації Віктор Навольський розповів про обсяг ремонтних робіт, які здійснено у приміщеннях бібліотек району, в тому числі внутрішній ремонт та встановлення електричного конвектора у бібліотеці с. Велика Лука, Забойки, Ігровиця; заміну вікон у бібліотеках-філіях сіл Буцнів, Смиківці, Ступки, Йосипівка, а також про перенесення бібліотеки-філії села Соборне у відремонтоване та опалювальне приміщення тощо. **Крім того, сказав доповідач, забезпечено поточне комплектування публічних бібліотек необхідним мінімумом вітчизняної та зарубіжної книжкової продукції, періодичних видань, документів на електронних носіях з різних джерел (кошти місцевого бюджету, спонсорські кошти, державні та інше); модернізовано систему бібліотечного обслуговування відповідно до сучасних потреб користувачів, організовано роботу бібліотек як інформаційних, освітніх та культурних центрів.** Бібліотеки Тернопільського району застосовують та поширюють інновації, розвивають творчі ініціативи, впроваджують технології, рекламно-іміджеву діяльність. У соціальних мережах здійснюється ознайомлення користувачів із новою літературою, книжковими виставками. За кошти районного бюджету за цей рік забезпечено комп'ютерною технікою 15 бібліотек-філій централізованої бібліотечної системи району та підключено до мережі Інтернет. Малоходачківська, Романівська та Білецька сільські ради при-

дбали комп'ютерну техніку для бібліотек-філій. Мишковицька сільська рада придбала принтер для бібліотеки-філії. Івачеводолішнівська сільська рада закупила багатофункціональний пристрій (принтер, сканер, ксерокс) та меблі (2 столи й крісла) для бібліотеки-філії Івачева Долішнього. Протягом 2018 року за кошти районного бюджету для поповнення бібліотечного фонду централізованої бібліотечної системи району придбано книг на суму 13 608 гривень і періодичних видань — на 93 059 гривень.

Доповідаючи про забезпечення виконання заходів районної програми боротьби з онкологічними захворюваннями, заступник в. о. директора (головного лікаря) комунального некомерційного підприємства Тернопільської районної ради «Тернопільський районний центр лікування раку» Ігор Войтович сказав, що і на первинній, і на вторинній ланці медико-санітарної допомоги фахівці активно проводять профілактику та ранню діагностику злоякісних новоутворень. Для цього застосовують скринінгові програми раннього виявлення візуальних форм. Лікувально-профілактичні заклади району, ФАП, жіноча консультація забезпечені засобами для проведення цитологічних досліджень серед жіночого населення. Здійснюють постійний скринінг груп підвищеного ризику, оздоровлення хворих передраковою патологією, ведуть диспансерний нагляд за онкохворими із залученням медперсоналу на всіх рівнях надання медичної допомоги. За 9 місяців 2018 року взято на диспансерний облік 146 онкохворих. «Діагностична онкопатологія, крім клінічних методів, спирається на лабораторну (визначення онкомаркерів), УЗД-діагностику, ЕГДС, мамографію, — сказав Ігор Войтович. — У Тернопільському районі в повному обсязі та безкоштовно забезпечують онкологічних хворих паліативним і симптоматичним лікуванням як амбулаторно, так і в умовах стаціонарів. Протягом 2017 року профінансовано на 151 588 гривень безкоштовні рецепти для отримання наркотичних засобів, у 2018 році за 9 місяців — 126 034 гривень. Ситуація з ранньою діагностикою злоякісних пухлин ускладнюється через відсутність системи обов'язкових безкоштовних профілактичних

оглядів та загляду диспансеризації населення. Онкопрофілактика медичні заклади проводять, як правило, у випадках звернення хворих стосовно інших захворювань. Сьогодні відсутня ефективна мотивація для активного введення онкопрофілактики та диспансерного спостереження за передпухлинною патологією як у населення, так і в роботодавців. Це, зокрема, обумовлено відсутністю законодавчого врегулювання відповідальності роботодавців за здоров'я своїх працівників».

Про надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з обмеженими функціональними можливостями інформувала директор Тернопільського центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) району Надія Бойко. «У відділенні соціальної допомоги працюють 56 соціальних робітників, які надають соціальні послуги для 672 підопічних, — сказала Надія Іванівна. — Послугу догляду вдома надають за місцем проживання одержувачів соціальних послуг протягом робочого дня. Зміст та обсяг соціальної послуги для кожного підопічного визначається індивідуально, залежно від потреб, та зазначається у договорі.

Станом на 01.11.2018 року працівники відділення соціальної допомоги обслуговують вдома 207 осіб, старших 80 років, та 20 осіб з V групи рухової активності. Більшість з них потребують надання соціальних послуг у стаціонарних відділеннях для постійного або тимчасового проживання, проте вимоги до поселення у ці заклади відмовляються. Саме така категорія громадян потребує більшої уваги та особливого догляду з боку працівників центру. **Навантаження на одного соціального робітника становить 12 осіб, що перевищує норму вдвічі і впливає на якість надання соціальних послуг.** Надія Бойко сказала, що працівники центру дбають і про догляд своїх підопічних. Протягом року вони разом із бібліотекарями, завідувачами клубами провели для стареньких різні мистецькі заходи, дружні зустрічі, організували поїздки, екскурсії. Надія Бойко подякувала всім благодійним організаціям, фондам, волонтерам, представникам влади, бізнесу за допомогу.

У «Різному» заступник комісара Тернопільського об'єднаного міського військового комісаріату підполковник Андрій Ішук коротко проінформував щодо оголошення воєнного стану на території України. «У понеділок, 26 листопада, Верховна Рада позапровадженням затвердила запровадження воєнного стану в країні у зв'язку з агресією Росії у Керченській протоці, — сказав доповідач. — Воєнний стан запроваджено з 28 листопада строком на 30 днів в окремих регіонах: у Вінницькій, Луганській, Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській, Чернігівській, Донецькій, Запорізькій, Херсонській областях та внутрішніх водах України Азово-Керченської акваторії. В інших областях, зокрема Тернопільській, воєнного стану не оголошено. Отже, життя триватиме у звичному ритмі».

Галина ЮРКА – ТРР «Джерело».

Офіційне | Сесія

Кошти з перевиконання районного бюджету спрямовано на соціальні потреби

23 листопада відбулася 22 сесія Тернопільської районної ради. Її провів голова Андрій Галайко. У роботі сесії взяв участь перший заступник голови РДА Володимир Осядач.

Одним із основних питань було внесення змін до районного бюджету на 2018 рік, про що інформувала начальник фінансового управління РДА Ольга Казимирів. За її словами, обсяг доходів загального фонду районного бюджету збільшено на 5 мільйонів 819 тисяч 375 гривень за рахунок міжбюджетних трансфертів (1 мільйон 866 тисяч 275 гривень) та перевиконання доходу частини районного бюджету за 10 місяців до кінця року на 193 тисячі 100 гривень. Кошти від перевиконання спрямовано на вирішення соціальних потреб, зокрема, понад 1,5 млн — на освіту, більше 500 тисяч — на охорону здоров'я, 645 тисяч — на заклади культури.

Голова постійної комісії з питань агропромислового розвитку, екології та земельних відносин Андрій Дзидик інформував про затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земельних ділянок, які розташовані за межами сіл Біла, Петриків, Буцнів, Чернелів-Руський, Плотича, Малий Ходаків, Довжанка та смт Великі Бірки.

Про міжбюджетні трансферти між Тернопільським районом та сільськими бюджетами доповідала начальник фінансового управління РДА Ольга Казимирів. Міжбюджетні трансферти надійшли від Мишковицького, Івачеводолішнівського, Великобірківського, Острівського, Великогаївського та Гаї-Шевченківського сільських і селищних бюджетів. Кошти спрямовано для ремонту, реконструкції, поліпшення матеріально-технічної бази бібліотек, клубів, ФАПів, дитячих садків, музичних шкіл.

Про виконання Програми розвитку малого та середнього підприємництва на 2017–2018 роки та

аналогічну програму на 2019–2020 роки доповідав начальник відділу економічного та агропромислового розвитку і торгівлі РДА Володимир Заверуха. Головна мета Програми на 2019–2020 роки — забезпечення активізації підприємницької діяльності, заповнення владних місць, місцевих самоврядування та підприємництва на засадах соціального партнерства і, як наслідок, забезпечення підйому економіки району, створення нових робочих місць, підвищення рівня життя населення. Основні завдання Програми — впровадження ефективного державного регулювання у сфері підприємництва; спрощення процедури започаткування й виходу з бізнесу; спрощення процедури видачі документів дозвільного характеру; спрощення доступу суб'єктів підприємництва до фінансових та технічних ресурсів; підтримка інвестиційно-інноваційної діяльності; запровадження дієвих механізмів залучення інвестицій, міжнародної технічної допомоги; удосконалення ресурсного та інформаційного забезпечення суб'єктів підприємництва; удосконалення інфраструктури підтримки малого підприємництва на місцевому рівні; забезпечення сфери підприємництва кваліфікованими кадрами; розвиток побутового обслуговування у сільській місцевості.

Депутати проголосували за внесення змін до програми розвитку футболу на 2015–2020 роки, «Ветеран» на 2017–2019 роки та інформаційно-аналітичного та ресурсного забезпечення діяльності районної державної адміністрації на 2017–2018 роки.

Також підтримали проект рішення районної ради про встановлення нового тарифу — 1964,78 грн за 1 Гкал (без ПДВ) на теплову електроенергію, що виробляється на установках з використанням нетрадиційних або поновлювальних джерел енергії, які розташовані у селі Мишковиці, вул. Шкільна, 316.

На сесії затверджено розпорядження голів РДА та районної ради, підтримано проект рішення районної ради про надання одноразової грошової допомоги.

Депутати проголосували за проект про зміну меж сіл Буцнів та Середини і дали згоду на призначення Світлани Іванівни Лози директором комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Тернопільської районної ради.

Галина ЮРСА – ТРП «Джерело».

Актуально

Щоб на пасіках гули бджоли

У Тернопільській райдержадміністрації відбулася нарада з участю пасічників району, яку провів начальник відділу агропромислового розвитку та торгівлі РДА Володимир Осядач. Учасники обговорили нагальні проблеми галузі бджільництва та окреслили шляхи їх вирішення.

«Протягом останніх п'яти років пасічники району стурбовані масовою загибеллю бджолосімей, — сказала голова ГО «Об'єднання пасічників Тернопільського району» Наталія Потурай. — Цієї весни, в період цвітіння ріпак, втратили становище білішні сім'ї бджолосімей. Це проблема є не тільки в нашому регіоні. Лише за офіційними підрахунками, в Україні загалом пасічники втратили близько 45 тисяч бджолосімей. Це сталося, як ми вважаємо, через неконтрольоване застосування пестицидів та агрохімікатів під час обробки сільськогосподарських угідь. Особливу небезпеку становить обприскування полів з літаків, оскільки саме цей вид обробки може спричинити найбільш тяжкі наслідки як для бджіл, так і для людей. Зафіксовані випадки падежу худоби, погіршення самопочуття людей у час, коли господарники

застосовували отрутохімікати для обробки полів. Пасічники підписали меморандум про співпрацю з аграріями, але він, на жаль, такий же «мертвий», як наші бджоли. Тому потрібно вирішувати це питання на державному рівні».

Володимир Заверуха повідомив, що уже розроблений та оприлюднений для громадськості законопроект про внесення змін до чинного законодавства щодо поводження з пестицидами та агрохімікатами. У ньому пропонується збільшити відповідальність за порушення норм використання пестицидів та агрохімікатів до кримінальної. Законопроект також деталізує норми щодо інформування всіх зацікавлених сторін про застосування засобів захисту рослин для обробки земельних ділянок та чітко окреслює часові рамки такого інформування. Зміни стосуватимуться законів «Про пестициди і агрохімікати», «Про захист рослин», «Про ліцензування ви-

дів господарської діяльності», «Про бджільництво», а також Кримінального кодексу України. Працюють і над новим проектом закону про карантин і захист рослин, який буде максимально наближений до норм Євросоюзу і передбачатиме низку новацій. Зокрема, йдеться про суттєве обмеження використання сільськогосподарських угідь, особливо там, де можна використати альтернативні способи.

«Щоб скористатися перевагами законодавства, —голосив Володимир Заверуха, — треба, щоб пасіки були реєстровані у сільській/селищній раді або місцевій адміністрації. Кожен, хто займається бджільництвом, має укласти договір з Держспоживслужбою про здійснення ветеринарного огляду бджологоду та видачі ветеринарно-санітарного паспорта пасіки».

Галина ЮРСА – ТРП «Джерело». Фото автора.

Новини | Коротко про актуальне

У Сімферополі тривають суди над українськими моряками, що перебували на кораблях, захоплених Росією. За останніми даними, суд обов'язав моряків виїхати з Криму. Про це повідомляють місцеві ЗМІ, зокрема видання «Кримінформ». «Наші моряки є військовополоненими і перебувають під захистом Женевської конвенції 1949 року. Відтак, на них жодним чином не розповсюджується російське право», — сказав міністр закордонних справ України Павло Клімкін. Він додав, що морякам мають гарантувати належну медичну допомогу, а також не чинити на них фізичного та психологічного тиску.

Глава німецького уряду Ангела Меркель пообіцяла говорити про звільнення військовополонених моряків українських Військово-морських сил на саміті G20 в Аргентині. Про це вона заявила під час зустрічі у Берліні з Прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом. Водночас глава Кабміну України зазначив, що українські моряки мають бути негайно звільнені, оскільки не порушували ні міжнародного, ні українського законодавства.

Верховна Рада ухвалила закон, яким посилила відповідальність за керування транспортними засобами у нетверезому стані. За його ухвалення проголосували 239 народних депутатів. Так, керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, карається штрафом від однієї тисячі (17 тис. грн) до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (34 тис. грн) з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років. При цьому за аналогічні дії, вчинені повторно, громадяни караються штрафом у розмірі трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (51 тис. грн) з позбавленням права керування транспортними засобами на строк від двох до трьох років.

Верховна Рада ухвалила закон, котрий дозволяє власникам автомобілів на європейських номерах офіційно оформити їх без притягнення до відповідальності за попередні порушення податкового та митного законодавства. Як повідомляє прес-служба глави держави, Петро Порошенко заявив, що не має претензій до власників «євроблях» є несправедливими стосовно чесних платників податків. «Ніхто більше не дозволить їм перекидати вулиці чи робити інші неподобства. Чому людина купуючи хліб або ліки, податки платить, а вони не хочуть цього робити? Треба покласти край такій несправедливості», — наголосив Порошенко.

Прикордонники звільнили західний кордон від «євроблях». Усі під'їзні шляхи, які ведуть до пунктів пропуску на західному кордоні з Україною і які були перекриті учасниками акції на автомобілях іноземної реєстрації, повністю розблоковано. 27 листопада рух транспортних засобів через пункти пропуску на кордоні з Польщею розблоковано.

Активісти «Авто Євро Сили» заявили, що не мають стосунку до блокування кордону з Польщею. За підрахунком Львівської митниці ДУС, через блокування пунктів пропуску власниками «євроблях» у середньому за добу до держбюджету не надходило 30 мільйонів гривень.

Пенсійна система України працює стабільно, фактивці розпочали готувати технічні умови. «Ми запланували в три етапи: з 1 грудня — підняття мінімальної пенсії, 1 січня — перерахунок пенсій військовим пенсіонерам, з 1 березня — автоматичний перерахунок пенсій іншим категоріям громадян. Прошу забезпечувати ритмічну роботу всієї пенсійної системи і роботу всіх регіональних управлінь Пенсійного фонду», — сказав Володимир Гройсман під час наради з міністром соціальної політики Андрієм Ревою та головою Пенсійного фонду Євгеном Капінусом.

Укрзалізниця тимчасово вводить обмежувальні заходи з придбання і повернення проїзних документів, щоб не допустити спекуляцій, зловживань з квитками та уникнути штучного дефіциту у період Новорічно-Різдвяних свят. Зокрема, з 15 грудня 2018 року на квитки 2019 року діятиме оформлення на послуги в поштових відділеннях зв'язку або через листонош. Також передплатити газети та журнали можна в режимі on-line на офіційному сайті Укрпошти. Жодних змін у процедурі оформлення передплати чи її доставки не відбудеться, послуги відділення та листоноші працюють у штатному режимі, послуги з передплати залишаються для компанії в пріоритеті.

Укрпошта нагадує, що передплата на друковані видання на 2019 рік через Укрпошту триває. Усіх охочих отримувати вітчизняну чи зарубіжну періодику запрошують оформити передплату у поштових відділеннях зв'язку або через листонош. Також передплатити газети та журнали можна в режимі on-line на офіційному сайті Укрпошти. Жодних змін у процедурі оформлення передплати чи її доставки не відбудеться, послуги відділення та листоноші працюють у штатному режимі, послуги з передплати залишаються для компанії в пріоритеті.

Кабінет Міністрів України скасував рішення про вилучення зі складу Кременецько-Почаївського державного історико-архітектурного заповідника споруд Свято-Успенської Почаївської лаври. Інформацію про це підтвердив віце-прем'єр-міністр області Ровенки. Зазначимо, що листва депутати Тернопільської обласної ради звернулися до Міністерства юстиції України, управління Служби безпеки України у Тернопільській області та прокуратури з проханням надати оцінку факту незаконної реєстрації права користування на 6 споруд Свято-Успенської Почаївської лаври, яку нещодавно здійснив реєстратор КП «Струсівське» в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, забезпечивши оренду лаври для УПЦ (Московського патріархату) до 2052 року.

Актуально

Скільки коштує розмитнення авто за новим законом

25 листопада 2018 року набули чинності два закони, які легалізують ввезені з порушенням митного та податкового законодавства авто на єврономерах. З цього дня кожен власник машини з європейською реєстрацією може розмитнити транспортний засіб за новим законом. Якщо він встигне легалізувати машину протягом пільгових 90 днів, то отримає 50% знижки на акциз.

Розмитнення авто. Які податки треба сплатити?

Щоб завезти іномарку в Україну, треба сплатити акциз, який розраховується за правилами, з яких складається сума, включаючи ПДВ (20% від суми, яка включає задекларовану вартість авто + мито + акциз), ввізне мито (5-10% від вартості) і збір до Пенсійного фонду (3-5%).

Все, крім акцизу, розраховується від вартості авто, яка має бути вказана в договорі купівлі-продажу (так звана купча). Якщо митник вирішить, що вартість занижена, він має право перевірити це у спеціальних базах. До уваги будуть брати вік транспортного засобу, його стан та комплектацію.

Сама формула розрахунку суми акцизного податку, порівняно з попередньою версією законопроекту, не змінилася, і виглядає так: $\text{Базова ставка} \times \text{Коефіцієнт ввізної митної суми} \times \text{Коефіцієнт віку} = \text{Сума акцизного податку}$

Отже, йдеться про три складові, які будуть враховуватися у розрахунок суми акцизу. Перша — базова ставка. Друга — коефіцієнт ввізної митної суми. Третя — вік авто.

Як буде розраховуватися коефіцієнт двигуна? Показник об'єму двигуна буде ділитися на 1000. А коефіцієнт віку — це кількість повних календарних років.

Тепер щодо базової ставки. Вони будуть наступними: для авто з бензиновим двигуном до 3000 куб. см — 50 євро, понад 3000 куб. см — 100 євро, для авто на дизелі з об'ємом двигуна до 3500 куб. см — 150 євро, понад 3500 куб. см — 150 євро.

Акцизний податок для авто, розрахований за запропонованою формулою, буде меншим за той, що діє сьогодні. Водночас, акциз на старі авто буде вищий через віковий коефіцієнт.

Що треба зробити перед розмитненням?

Перш за все — навести лад з документами. Для цього необхідно знати, де реальний власник або представник компанії, на яку оформлене авто.

Машину треба зняти з реєстрації та оформити договір купівлі-продажу. У договорі має бути вказано вартість, за якої розраховуватимуться податки. З цими до-

кументами слід в'їхати в Україну в режимі імпорту.

Коли власників в Єврономерах штрафувати?

Адаптаційний період, протягом якого українці матимуть право реєструвати транспортні засоби за українським законодавством, становить 180 днів. Якщо вони не встигнуть, він буде оштрафований за порушення митних правил.

Чи треба вивозити «євробляху» за кордон?

Якщо є всі документи, то процедура можна пройти і в Україні. Постачальник авто може змінити будь-який режим на режим імпорту і розмитнити авто на одній із 27 внутрішніх митниць. Однак це може зробити тільки той, хто ввозив машину.

Чи скасована екологічна норма «євро 5»?

Так. Українці можуть ввезти транспортний засіб будь-якого віку, але вищий через віковий коефіцієнт.

Реєструвати «євробляхи» будуть цілодобово

У Міністерстві внутрішніх справ запевняють, що його сер-

вісні центри готові реєструвати розмитнені авто з європейською реєстрацією у цілодобовому режимі.

ПРИКЛАДИ РОЗРАХУНКУ ВВІЗНИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ

Модель авто	Вартість авто	Податки і збори
BMW 525 2500 см ³ , дизель 12 років Латвія	5500 євро	Ввізне мито: 402 євро Акцизний податок: 2250 євро ПДВ: 1630 євро Збір до Пенсійного фонду: 165 євро 4447 євро
Opel Astra 2000 см ³ , бензин 18 років Польща	2100 євро	Ввізне мито: 153 євро Акцизний податок: 1500 євро ПДВ: 729 євро Збір до Пенсійного фонду: 60 євро 2435 євро
Land Rover Freelander 1800 см ³ , бензин 18 років Польща	2600 євро	Ввізне мито: 190 євро Акцизний податок: 1350 євро ПДВ: 828 євро Збір до Пенсійного фонду: 78 євро 2446 євро
Toyota RAV 4 2500 см ³ , бензин 3 роки США	16700 євро	Ввізне мито: 1670 євро Акцизний податок: 375 євро ПДВ: 3749 євро Збір до Пенсійного фонду: 835 євро 6629 євро

Актуально

2015-2018-й — роки відродження краю

Упродовж останніх кількох років в області динамічно розвиваються всі складові економічного, суспільного та політичного життя. Стратегія влади — досягнення розуміння людьми спільних здобутків. Це стало лейтмотивом Ради регіонального розвитку Тернопільщини, що відбулася у понеділок, 26 листопада. У її роботі взяли участь і представники нашого району — голова РДА Олександр Похилій, голова районної ради Андрій Галайко, голови об'єднаних територіальних громад Анатолій Кулик (с. Байківці) та Олег Кохман (с. Великі Гаї).

Безпека жителів краю — пріоритет держави. «На останньому засіданні Ради регіонального розвитку під головуванням Президента України Петра Порошенка, — розпочав свій виступ голова Тернопільської ОДА Степан Барна, — визначили основний пріоритет — територіальна цілісність нашої держави. Вважаю одним із найбільших здобутків те, що ми спільно зробили для зміцнення обороноздатності нашої держави. Рішучим був крок Президента України у напрямку відродження Збройних сил України і, зокрема, 44 Тернопільської окремої артилерійської бригади. Сьогодні там служать понад 3 тисячі військовиків. З державного бюджету спрямовано 100 млн грн на будівництво семи сучасних гуртожитків, де зможуть проживати 800 військовослужбовців-контрактників».

Степан Барна зазначив, що Тернопільщина — в десятки разів економічного розвитку. Зокрема: надходження від сплати єдиного податку (січень-жовтень) — 131% (3 місце в Україні); ріст надходжень до загального фонду місцевих бюджетів (січень-жовтень) — понад 124% (5 місце); індекс реальної заробітної плати (січень-вересень) — понад 114% (6 місце); обіг роздрібною торгівлею (січень-вересень) — близько 109% (7 місце); розвиток малого й середнього підприємництва за результатами рейтингу Підприємств — 4 місце.

Завдяки сприятливій економічній політиці держави економічне зростання особливо очевидне в агропромисловому секторі області, де нині виробляють понад 2/3

товарної продукції. На програму підтримки АПК з державного бюджету впродовж 2015–2018 років спрямовано 228,2 мільйона гривень.

В Україні продовжується реформування медичної галузі. Протягом кількох останніх років значно поліпшено матеріально-технічну базу медичних закладів краю. Зокрема, здійснено будівельно-ремонтні роботи в 37 закладах охорони здоров'я на суму 150 млн грн. Ще на 80 млн грн закупили медичне обладнання. На покращення матеріально-технічної бази закладів первинної ланки область отримала субвенцію з державного бюджету у сумі 222 млн грн, які спрямовують на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості. За ці кошти передбачено будівництво 19 і реконструкцію 80 амбулаторій. Крім того, заплановано придбання медичного обладнання, а також 134-х автомобілів для сімейних лікарів.

Тернопільська область — лідер децентралізації. Станом на 1 листопада 2018 року утворено 49 об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які охоплюють майже 59% населення та 45% території краю.

За 3 роки держава профінансувала 713 проектів ОТГ на суму понад 457 млн грн. Зросли й власні доходи громад — від 356 млн грн у 2016-му до 881 млн грн у 2018 році.

У області активно впроваджується концепція «Нова українська школа». У навчальних закладах функціонують 733 перші класи, у яких навчаються понад 12 тисяч учнів. 4 заклади загальної середньої освіти продовжують пілотувати новий

Державний стандарт початкової загальної середньої освіти. В експерименті беруть участь 11 класів.

Фінансування «Нової української школи» становить 106 млн грн. За ці кошти закуплено 9 шкільних автобусів (за 7 тис. грн) та обладнали 2 інноваційні навчально-тренінгові класи (1, 2 млн грн).

Впроваджується й інклюзивне навчання. В області є більше 13 тисяч дітей із порушенням психікофізичного розвитку. З метою їх соціалізації та навчання до кінця року функціонуватимуть 17 інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ). На підтримку дітей з особливими освітніми потребами

скеровано більше трьох мільйонів гривень (24,5 тис. грн на одного учня) та майже три мільйони гривень — на оснащення ІРЦ (160 тис. грн на один центр).

Протягом 2016 — 2018 років придбано 56 проектів автобусів, які забезпечують підвезення до закладів освіти 98% учнів.

«Нова українська школа» — новий освітній простір. Для реалізації цієї програми у 2015 — 2017 роках за кошти ДФРР та місцевих бюджетів реалізовано 65 інвестиційних проектів на загальну суму близько 123 млн грн. Цього року реалізують ще 10 інвестиційних проектів, вартість яких — понад 71 млн грн.

ПРОЕКТИ, ЯКІ РЕАЛІЗОВУВАЛИСЬ У 2015-2018 РОКАХ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДФРР

ДИНАМІКА ДЕРЖАВНИХ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ

Тема тижня

В Україні запроваджено воєнний стан

Початок на стор. 1.

Голова Державної прикордонної служби Петро Цигикал заявив, що прикордонники планують перейти на посилений режим охорони через агресію Росії в Азовському морі, наголосивши при цьому, що для українців у пунктах пропуску жодних обмежень не буде.

Обмеження на в'їзд до України запропонувала Держприкордонслужба.

В аеропорту «Бориспіль» заповнили, що у зв'язку із рішенням парламенту принципових змін у їхній роботі не передбачається.

Там з 2014 року аеропорт працює в умовах підвищеного «жовтого» рівня заходів безпеки: посилений контроль на авіабезпеку вже давно є звичним явищем.

Туроператори вважають, що авіаквитки можуть подорожчати через підвищення страхових тарифів, оскільки переліт в країну за воєнним станом оцінюється страховими компаніями дорожче. Але і тут панікувати страшно — страховка рейсу становить не більше 1% від собівартості, тож різкого подорожчання очікувати не варто.

Українцям скасують безвіз?

Запровадження воєнного стану не вплине на безвізовий режим, який діє між Україною та низкою інших країн, зокрема з Євросоюзом, заповнили у Держприкордонслужбі. Українці й надалі можуть мандрувати за біометричними паспортами до країн ЄС без віз. Немає жодних офіційних повідомлень про те, що Євросоюз може скасувати безвізовий режим українцям через воєнний стан.

Кому загрожує мобілізація?

Загальної мобілізації не планується. У заяві пан Поштенко перед голосуванням в Раді заявив: «Не плануємо доки давати можливість чи часткової мобілізації». Він додав, що «якщо Росія вдасться до подальшої ескалації». Напередодні під час засідання РНБО Президент заявив, що рішення про запровадження воєнного стану «не передбачає негайної мобілізації; але буде проведена відповідна робота з резервом першої черги».

До резерву першої черги потрапляють військові, яких призвали до Збройних сил з першої по шосту черги мобілізації і які брали участь в АТО, а також ті, хто пройшов строкову службу з 2014 року. Такі військові мають спеціальну відмітку у військовому квитку.

Всі ті, хто проходив строкову службу до 2014 року або службу за другою чергою, належать до оперативного резерву за другою чергою. Про їхню мобілізацію не йдеться.

Призовники, яких планують до відправки, не будуть проходити строкову військову службу в областях, де запроваджено воєнний стан.

В Міноборони застерігають від фальшивих повідомлень від імені відомств, які почали надходити мешканцям деяких областей.

Зокрема, 27 листопада жителям Путивльського району Сумської області від імені Міністерства оборони України надходили SMS-повідомлення з пропозицією прибути до найближчої військової частини. Подібні SMS зафіксовано й в інших областях.

Міноборони України повідомляє, що не має жодних повідомлень про розсилку повідомлень до подібних заходів інформування громадян. Натомість є чимало прикладів розсилки спам-повідомлень російсько-окупаційними військами та незаконними збройними формуваннями, що підтримуються Росією на території Донецької та Луганської областей. Тому ця тактика окупанта-агресора вже відома.

Такий російський інформаційний вплив на громадян України є не що інше, як черговий прояв «гібридної» агресії Росії проти нашої держави.

Міноборони України закликає співгромадян не вестися на провокації спецслужб Російської Федерації, перевіряти та довіряти лише інформації з офіційних джерел.

Чи запровадять комендантську годину?

Наразі комендантську годину в областях, де запроваджено воєнний стан, не планують. «Які заходи загрози з боку Російської Федерації чи буде помічено на кордоні скупчення військ», — розповів прес-офіцер оперативного командування «Північ» Віталій Кирилов.

Військові заберуть мій автомобіль? А іншу власність?

Так само не передбачається і вилучення у населення особистого транспорту, повідомив пан Кирилов.

У соцмережах застерігають про шахраїв, які під прикриттям «воєнного стану» можуть заходити у помешкання з вимогою конфіскувати власність.

Таких заходів наразі не проводять і не планують.

Чому воєнний стан запроваджений саме зараз, а не тоді, коли Росія анексувала Крим, влаштувала Іловайський котел?

Те, що відбулося 25 листопада, — надзвичайна подія. Вперше за чотири з половиною роки російської агресії «зелених чововіків» Росія атакувала українські кораблі.

Професор Києво-Могилянської академії Олексій Гарань вважає:

«Оголошення Україною воєнного стану — підстава вимагати серйозної реакції і від світу. Інцидент у Керченській протоці — не випадковий. Росія постійно намагалася обмежити прохід кораблів. Це повністю суперечить як свободі судноплавства, так і чинному договору між Україною і Росією, що передбачає вільний прохід усіх кораблів, у тому числі і військових».

Абсолютно зрозуміло, що три маленьких українських катери не могли становити загрози. Росія діяла нецивілізовано, по-варварськи. Це була пряма атака військових Росії, прямий акт агресії. Не реагувати на таке не можна.

Я думаю, що запровадження воєнного стану було доцільним не тільки як відповідь на пряму агресію. Ми не знаємо, які подальші плани Росії. Вона займається нагнітанням, ескалацією конфлікту. До агресії в Криму, до агресії на Донбасі додається спроба повністю блокувати Азовське море для українських кораблів. А що буде далі? Росія готова завдати удар. Тому я думаю, що воєнний стан — це також важливий превентивний захід. Це демонстрація серйозності ситуації для наших зарубіжних партнерів».

Політолог Олександр Палій:

«У Президента не було вибору».

Чому воєнний стан запроваджують саме зараз, а не в 2014 році? Тому що в 2014 році в Україні не було що приводити до агресії Росії. А зараз — є. По-друге, у 2014 році, під час Іловайська, у нас діяв парламент, який голосував за «розстрільні закони» Януковича. Якби тоді, у зв'язку з введенням воєнного стану, скасували вибори, зараз ми мали б парламент ще агітний, ніж нинішній.

По-третє, у нас тоді не було програми співпраці з МВФ. Ми були у переддефолтному стані, з ампутованою економікою. А зараз у нас економіка зростає. І МВФ сам виступив з ініціативою, що не бачить перешкод для фінансування України.

Крім того, думаю, що у президента не було вибору. Після того, як знищили наш загін, три кораблі — як можна було реагувати? Це відбулося на українській території. Більше того — на території, яка вільна для проходу, відповідно до чинної угоди 2003 року з Росією. І от Росія, порушивши цю угоду, розстріляла наші катери. Окрім того, є інформація про накопичення величезної маси російських військ і техніки, сконцентрованої для наступу, на близьких до території України землях. Мусимо бути готовими до оборони».

Лікарі застерігають

Вакцинація дітей і ревакцинація дорослих

За 10 місяців 2018 року в Україні зареєстровано 9 випадків захворювання на дифтерію (3 дітей та 17 випадків захворювання на правець (5 дітей та 12 дорослих). Під час останньої епідемії дифтерії з 1991-го до 1998-го року, спричиненої низьким охопленням дітей вакцинацією та відсутністю ревакцинації дорослих, на дифтерію захворіли близько 20 тисяч людей, 696 з них померли.

Єдиний спосіб захиститися від дифтерії та правця і запобігти розв'язку небезпечної ускладнень — вакцинація для дітей і ревакцинація для дорослих.

Вакцини проти дифтерії та правця вводять вперше у дитячому віці. Проте імунітет проти них не зберігається на все життя. Тому періодично необхідне повторне введення вакцин — ревакцинація.

Діти отримують щеплення в 2, 4, 6, 18 місяців, 6 років і 16 років, а дорослі — кожні 10 років. Такий інтервал у дорослому віці зумовлений тим, що імунітет проти цих хвороб зберігається близько 10 років.

Тож першу планову ревакцинацію дорослих, яку раніше були щеплені, проводять вакциною АДП-М у віці 26 років з подальшою плановою ревакцинацією АДП-М з мінімальним інтервалом — 10 років від попереднього щеплення.

Вакцинацію в комунальних закладах охорони здоров'я проводять безоплатно.

Якщо ви раніше ніколи не вакцинувалися від дифтерії і правця,

необхідно отримати як мінімум три дози вакцини АДП-М — спочатку перша доза, через місяць — друга, через 6 місяців — третя.

В друга, через місяць — безоплатна і якісна вакцина для профілактики дифтерії та правця зі зменшеним вмістом антигена, яку застосовують для дорослих.

ДИФТЕРІЯ

Дифтерія — це гостре інфекційне захворювання, яке передається повітряно-крапельним шляхом та призводить до запалення слизової носоглотки, загальною інтоксикацією й ураженням серцево-судинної та нервової систем.

Інкубаційний період захворювання — від 3 до 10 днів. Хоча дифтерія передається повітряно-крапельним шляхом, також можна заразитися через предмети побуту (посуд, іграшки).

Симптоми: біль у горлі; підвищена температура, лихоманка; набряк слизової носоглотки; наліт на мигдаликах сірого кольору; осиплість голосу; набряк ший; збільшення шийних, підщелепних лімфатичних вузлів.

Ускладнення починаються тоді, коли токсин палички потрапляє у кров. Практично всі органи чутливі до дії токсину, але найбільш

КАЛЕНДАР ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЩЕПЛЕНЬ

У ПЕРШІ 18 МІСЯЦІВ ЖИТТЯ *

ВІД 2 ДО 18 РОКІВ *

ДИФТЕРІЯ, ПРАВЕЦЬ

вразливими є серце, нирки, наднирники та нервова система.

Ускладнення від дифтерії можуть призвести до: блокування дихального шляху; інфекційно-токсичного шоку; інфекційно-серцевого м'яза (міокардит); ураження нервової системи; легеневої інфекції (дихальна недостатність або пневмонія).

ПРАВЕЦЬ

Правець — це захворювання, яке вражає центральну нервову систему та проявляється через судоми на тлі постійного напруження скелетних м'язів.

Хвороба передається при контакті зі спорами бактерій Clostridium tetani, які живуть у ґрунті та кишковому тракті тварин. Можна інфікуватися правцем при потраплянні бруду у рану

або поріз, внаслідок укусів тварин чи травмування гострими предметами, уламками деревини.

Обробка рани антисептиками не може знешкодити бактерії.

Після того, як людини перехворіє на правець, у неї не формується імунітет, тож без вакцинації вона може захворіти знову. Від людини до людини це захворювання не передається. Симптоми можуть з'явитися з 3 по 21 день після зараження.

Симптоми: стиснення щелеп; м'язові спазми — часто в шлунку; болісна напруга у всьому тілі; проблеми з ковтанням; «витріщення» очей; головний біль; лихоманка та надмірне потовиділення; зміна артеріального тиску та прискорене серцебиття; неконтрольоване/ мимовільне скорочення мускулатури голосових зв'язок (ларингос-

пазм); ламкість кісток; ускладнення дихання.

Ускладнення, які може викликати правець: закупорка головної або однієї з дрібних гілок легеневої артерії з ризиком кровотвору, що потрапив з інших частин тіла через кровообіг; пневмонія; легенева інфекція.

Правець, як і дифтерія, може призвести до смерті.

У разі появи перших симптомів, негайно звертайтеся до лікаря.

За відсутності медичної допомоги ймовірність смерті майже стовідсоткова. Навіть із медичною допомогою ризики смерті від правця досить високі — від 10 до 70%, залежно від лікування, віку постраждалої людини і загального стану здоров'я.

До витоків

Промінь світла у темряві бездержавності

У грудні цього року ми відзначаємо 150-ту річницю створення товариства «Просвіта» — організації, яка в найважчі моменти історії ставала оберегом української мови та культури. Саме завдяки просвітянам українці не загубили визначальних національних ознак, продираючись через хащі польського шовінізму та більшовицького знуцання.

На турботу антиукраїнським течіям у культурному житті Галичини — колонізаторській, підтримуваній цісарською владою, з одного боку, і москвофільській, з другого — у 1868 році у Львові створено товариство «Просвіта». Для упорядкування його засад, що містилися у статуті організації, з перед спеціальний комітет. Завершивши документальне оформлення статуту, засновники звернулися до владних органів із проханням про визнання. **Відтак 2 вересня 1868 року міністерство освіти дозволило заснувати товариство «Просвіта».** Цей дозвіл став підставою для скликання у Львові першого загального збору, що відбувся 8 грудня того ж року в залі міської Стрільниці на вулиці Куркова (нині вул. Лисенка). На збір прибули 65 представників. Із вступним словом виступив моголо Анатолій Вахнянин, який закликав до створення товариства є повернення до ідей, декларованих Головною Руською Радою у 1848 році, а згодом відкинутих тодішніми москвофілами, а саме: **єдність українського народу від Карпат до Кубані та його окремність на відношенні до польської держави. На реалізацію цієї мети необхідно спрямувати діяльність новоствореної організації.** Крім того, вирішено було заснувати українську бібліотеку з читальнею і щороку видавати календар для народу. З метою донесення до широких мас основоположної ідеї створення товариства, засновники звернулися до населення зі спеціальною відозвою: «По за школою не знаходить українська дитина ніякого духовного корму, через котрий самосвідомість, моральність і добробут у народі могли би чимраз більше розвиватися».

Анатолій Вахнянин

Загальний збір «Просвіти» отримав привітання від українських народовських громад Тернополя, Бережан, Перемишля, Станіслава «Січ» і «Основа», що діяли у Відні. Вітальні телеграми надійшли з Чехії, Сербії та Словаччини. Тим часом галицькі москвофіли, які були найбільшими противниками діяльності просвітян, у своєму виданні «Слово» назвали товариство «польською інтригою».

Корніло Сушкевич

У перші роки існування організації просвітяни працювали у складних умовах. Вони не мали навіть свого приміщення, а тому наради і засідання відбувалися вдома у А. Вахнянина або ж його заступника К. Сушкевича.

Будинок Матірнього товариства «Просвіта» у Львові, Ринок, ч. 10

Голови Матірнього товариства «Просвіта»: верхній ряд від ліва — Іван Кивелюк, Михайло Галуцїнський, Анатолій Вахнянин, Юліан Лаврівський; другий ряд від ліва — Петро Огоновський, Володислав Федорович; третій ряд від ліва — д-р Євген Олещицький, Юліан Романчук, о. Омелян Огоновський. Цей фотомонтаж був зроблений в 1928 році, коли відмічано 60-ліття «Просвіти» і було поміщено в «Новому часі».

(Збережено мову оригіналу)

Постійно доводилося відбивати нападки з боку як намісництва і староств, так і вже згаданого русофільського «Слова». Однак просвітна робота набирала обертів. Протягом двох років заснували три нові філії «Просвіти», організували читальні, почали видавати друкований орган «Письмо з «Просвіти», а з 1880 року під редакцією Володимира Барвінського — народовську політичну газету «Діло» (на початку 1920-х через цензурні переслідування видання часто змінювало назву: «Громадська думка», «Українська думка», «Український вісник», «Громадський вісник», «Свобода»). Плідно працювала просвітницька секція, що розпочала видавати для народу популярні книжечки і готувати підручники для єдиної української гімназії. Редактором цих видань був письменник Юрій Федькович. Просвітяни домовилися про книгообмін із польськими та чеськими освітніми товариствами. Широка популярність «Просвіти» змусила галицький сейм надати йому 1000 срібних допомоги, яку згодом збільшено ще на 50 відсотків.

Наприкінці червня 1876 року відбулися установчі збори, які ухвалили рішення про створення філії товариства в Тернополі. До складу, окрім Тернопільського, входили львівський, осередки Збарзького, Тернопільського, Скалатського, Гусятинського і Чортківського повітів. **Головою обрано доктора Володимира Лучаківського, а секретарем — Олександра Барвінського,** який виконував основну роботу у філії. Мешканці сіл і міст Тернопілля масово вступали «Просвіту», створюючи першочергово осередки, утворювали філії: у Підгайцях (1892 р.), Бережанах (1895 р.), Копичинцях (1897 р.), Теревовлі (1903 р.), Заліщиках і Зборові (1906 р.), Бучачі (1907 р.), Збаражжі й Чорткові (1908 р.), Скалаті (1909 р.), Козовій (1911 р.), Новому Селі (1912 р.), а після Першої світової війни — в Гримайлові (1924 р.), Мельниці-Подільській (1925 р.), Підволочиську (1927 р.) і Монастирських (1928 р.). Найбільше членів «Просвіти» тоді було у Тернопільському, Збарзькому і Скалатському повітах. Філії проводили жваву культурно-освітню діяльність.

Зі зміною ситуації, а також внаслідок поступового сприйняття просвітян органами влади та ідейними опонентами керівництво «Просвіти» прийняло рішення про початок політичної боротьби. З огляду на це, члени виділили перше українське політичне товариство «Народна Рада», яке співпрацювало б із «Просвітою». 30 листопада 1880 року з ініціативи В. Барвінського скликано перше українське народне віче у Львові, де й проголошено зазначене рішення.

У 1895 році «Просвіта» придбала власне приміщення, що, безперечно, стало визначним досягненням. Для цього надійшли пожертвування не тільки з Галичини, а й з Наддніпрянщини. Кияни передали через

професора М. Грушевського 1500 ринських (галицька назва грошової одиниці рейнський гульден).

31 січня 1896 року загальний збір «Просвіти» обрав Головою Товариства Володимира Юліана Романчука. Ці обов'язки він виконував десять років. За цей час швидкого розвитку набув кооперативний рух: створено «Краєвий Союз Кредитовий» (головна фінансова інституція для всієї кооперації в Галичині; існувала в першій половині ХХ ст.; до КСК увійшли 17 кредитових кооперативів і 2 торгових; у 1913 році КСК нараховував 906 членів, вартість його майна сягала 1,1 млн австрійських крон, а фінансовий обіг перевищував 100 млн крон), а в 1904 році — нове товариство «Краєвий Союз Ревізійний» (заснований для встановлення законності періодичної перевірки діяльності об'єднаних кооперативів усіх видів і ступенів на території Галичини).

На зламі двох віків значно активізується політичне життя, в якому члени «Просвіти» завше йдуть попереду. У 1899 році створено Товариство вступила до новоствореної Націонал-демократичної партії, очолюваної Костем Левицьким. Просвітницьку діяльність відкрито підтримує духовенство, зокрема тодішній єпископ А. Шептицький.

У період 1905-1906 років вплив «Просвіти» поширюється далеко за межі західноукраїнських земель. За прикладом Галичини організовують освітні товариства на землях Наддніпрянщини: в Одесі, Катеринославі, Китаєві, на Дону утворилася новочеркаська «Просвіта». Власні читальні мали навіть переселенці на далекосхідному Зеленому Клині та в Аргентині. **У Лівобережній Україні єдиним осередком, який отримав дозвіл губернатора на діяльність, була чернігівська «Просвіта», заснована 27 грудня 1906 року Михайлом Коцюбинським.**

Через заборону царської адміністрації не вдалося відкрити «Просвіти» в Полтаві та Харкові. Натомість там засновано Українське літературно-етнографічне товариство імені Квітки-Основ'яненка, яке фактично виконувало функції «Просвіти».

У 1910 році головою товариства став судовий радник Іван Кивелюк, який виконував ці обов'язки до 1922 року. За його головування «Просвіта», попри тяжке воєнне лихоліття, досягла небачено висот. Протягом цього періоду організовано 15 кооперативних курсів. Засновано спеціалізовані школи: сільськогосподарська та торгівельна у Львові. *Вже до 1912 року «Просвіта» видала 445 назв книжок загальним накладом 3 115 295 шт., мала 77 філій, 2 944 читальні, 2 364 бібліотеки, майже 20 000 членів, кілька сотень аматорських гуртків, хорів, кільканадцять духових оркестрів. Кожний член товариства отримував на рік кілька книжок. 1912 року при читальнях існували 540 крамниць,*

236 позичкових кас. Важливе місце у просвітній діяльності посіли виховні і відпочити, «курсів вищої освіти», курси навчання неписьменних. Крім того, «Просвіта» підтримувала тісні зв'язки з українцями Закарпаття, Хорватії, Боснії та США.

Російська окупація Львова в роки Першої світової війни завдала значної шкоди «Просвіті». Було знищено бібліотеки, читальні, репресовано активних діячів. Деякі з них змушені були виїхати за межі Галичини. Навіть після російського відступу воєнний стан унеможливило активну діяльність товариства. Та все ж вона активізувалась у 1918 році, коли Україна воскресла до державної незалежності. Саме з просвітян сформували Міністерство освіти ЗУНР.

Після війни легше не стало. Терор польської окупаційної влади не оминув і «Просвіту». Заарештовано голову товариства І. Кивелюка було вивезено до табору інтернованих біля Кракова, де йому й судилося померти у березні 1922 року. Коли ж на зламі 20-30-х років минулого століття польська влада розгорнула повномасштабний бруталний наступ на українську культуру, що призвело до сумних наслідків: значно скоротилося число читальень і безпосередніх членів «Просвіти», різко зріс в умовах тодішньої економічної кризи її борг.

Перша сторінка газети «Діло» від 31 липня 1939 року (один з останніх випусків)

Проте товариство не здавалося: в 1934 році мало 3 046 читальень і близько 500 тисяч членів. Відновлено і відкрито нові читальні. Виходив ілюстрований науково-популярний місячник «Життя і знання». Видавали журнальний фонд «Учіться, брати мої!» для найширшого загалу української громадськості, а також новорічні календарі. Просвітяни організували конференції та перевишкіл бібліотекарів і керівників гуртків самоосвіти й аматорських театрів. **Уроці відзначено 70-річчя створення «Просвіти». 22 травня 1938 року відбулося богослужіння, яке відправив єпископ Микита Будка, а Андрей Шептицький освятив новий біло-золотистий прапор «Просвіти» з написом «В силі духа — перемога народу!» Його вигантували жінки з «Народного мистецтва» (жіноча кооператива домашнього промислу).**

У 1939 році, з приходом на Галичину «визволителів», все перевернулося з ніг на голову. Не було, напевно, жодного аспекту життя, де стало б краще.

Більшовики створили концепцію «воєнного народу», що давало можливість застосовувати найжорстокіші репресії проти миротлюбного, патріотично налаштованого українського народу. Всі ми добре знаємо, до яких наслідків це привело. От і для «Просвіти» 1939-й став останнім роком існування на нашій землі. Сталінські опричники знищили у центральному будинку товариства (площа Ринок, 10) його архів, цінні історичні документи і рукописи, друковану продукцію. Те саме було зроблено з осередками «Просвіти» в інших містах і селах. Не дозволили відновити роботу організації і гітлерівські окупанти. Відтоді товариство існувало лише за межами України, де українські емігранти відсвяткували її 100-річний ювілей.

Наприкінці 80-х років минулого століття, коли досвід «Просвіти» слугував справі утвердження, самоідентифікації українців, реалізації національної ідеї, квінтесенцією якої стало ухвалення Акта проголошення незалежності 24 серпня 1991 року. Становлення організації відбувалося в умовах шаленого тиску комуністичної номенклатури. У грудні 1988 року в Києві створено комітет для скликання установчої конференції Товариства української мови, яке очолював Дмитро Павличко. Через два місяці був підготовлений статут. А 11-12 лютого 1989 року в Республіканському будинку кіно відбулась установча конференція Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка — перший легальний форум незалежної громадської організації у Києві. Було прийнято статут і обрано керівні органи.

Свідчення про реєстрацію Статуту Товариства української мови імені Тараса Шевченка

12 жовтня 1991 року була скликана III позачергова конференція Товариства української мови імені Тараса Шевченка, на якій воно було реорганізоване у Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

З нагоди 125-річчя діяльності товариства у Львові (в сквері між вулицями Лисенка та Короленка) 8 травня 1994 року відкрили пам'ятник «Просвіті» (скульптор Василь Ярич, архітектор Микола Обідняк).

Можливо вже не так активно, але організація продовжує свою діяльність і сьогодні. До «Просвіти» було засновано антипремію «Московський попіхач». Її присуджують тим високопосадовцям, які, на думку засновників антипремії, публічно ігнорують вимогу 10 статті Конституції України про державність реалізації задумів, спрямять про швидке в Україні двомовності як приводу для розширення «руського міра». Сума антипремії — 30 гривень — еквівалент 30-ти срібняків, які отримав Юда за зраду Ісуса Христа. Серед «лауреатів» — міністр внутрішніх справ А. Вакаре, телеканал «Інтер» та ті члени Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, які проголосували за продовження надання цьому каналу найбільшої кількості годин терміном на 7 років.

У районному будинку культури 25 листопада відбулися урочистості з нагоди 150-ї річниці з часу заснування «Просвіти».

Розпочали святкування з виступу народного аматорського хору Тернопільської обласної громадської організації «Союз Українок» «Дзвони пам'яті» (художній керівник Ірина Черноус), який виконав патріотичні твори. Про історію створення товариства «Просвіта» на наших теренах розповів голова Тернопільського районного осередку Казимир Ярема. «10 заповідей «Молодої Просвіти» прочитали юні просвітяни театрального гуртка комунального закладу Тернопільської районної ради «Будинок технічної творчості школярів» села Великий Глибочок (керівник Василь Івасечко). Також про усі віхи створення, утвердження, розвитку Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка на наших теренах, за кордоном, де є українська діаспора, демонстрували відеофільм.

Урочисте зібрання вітав голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко. «Товариство «Просвіта» створила прогресивна, патріотично налаштована українська інтелігенція для самозбереження, ідентифікації української нації, її мови, традицій, звичаїв, — сказав Андрій Васильович. — У цей час Україна не була соборною державою. Частина західних земель входила до складу Австро-Угорщини, а центральні та східні — до Російської імперії. Просвітяни це продемонстрували єдністю і згуртованістю нації, створивши за невеликий відрізок часу сотні культурних, господарських об'єктів. У селах люди згуртовувались довкола клубів, читалень, побудованих за кошти просвітян, розпочався небувалий культурний підйом, який, проте, був придушений більшовиками у 1939 році. Велика заслуга товариства у тому, що Україна здобула державність у 1991 році. Дякую усім ветеранам і тим молодим людям, хто продовжує гарні традиції товариства «Просвіта», закладені ще півтора століття тому».

Андрій Галайко вручив грамоти Тернопільської районної ради та райдержадміністрації просвітянам району, які зробили значний особистий внесок у відновлення та розбудову Української держави, популяризацію українського слова, пісні. Відзнаки отримали просвітяни-ветерани: активний учасник національно-визвольних змагань за здобуття Україною незалежності у 1989-1991 роках, багаторічний активіст товариства «Просвіта» в селі Біла Володимир Дідик, учасник установчих зборів «Товариства української мови ім. Тараса Шевченка» в місті Київ у лютому 1989 року, першорядний Богдан Гнагишин, автор книги «Білицькій «Просвіті» — 120 звитяжних весен» Богдан Палуб'як, організатори та голови перших осередків «Товариства української мови ім. Тараса Шевченка» у Тернопільському районі — Тарас Вавринів (село Великі Гаї), Василь Дячун (сміт Великі Бірки), Казимир Ярема (село Острів); просвітяни-активісти та творчі колективи: ансамбль «Красівчанка» (художній керівник Любов Васуць), народний фольклорний колектив «Білівчанка» (художній керівник Наталія Огірка), народні музики села Горішний Івачів (керівник Ярослав Богатюк), народний аматорський хор Тернопільської обласної організації «Союз Українок» «Дзвони пам'яті» (керівник Ірина Черноус), активний організатор діяльності «Просвіти» на Тернопільщині та в українській діаспорі, автор сценаріїв та відеофільмів про товариство Едіта Мочевус, незмінна ведуча заходів «Просвіти» Марія Замойська, керівник театрального гуртка Будинку технічної творчості школярів села Великий Глибочок Василь Івасечко, співак, композитор та автор осередку Тернопільської районної організації Союзу Українок Марія Романюк, постійна учасниця усіх заходів «Про-

світі» Оксана Трегуб, завідувача бібліотекою-філією села Острів Галина Шуба, організатор презентації нових українських книг, директор бібліотечної системи Великогаївської об'єднаної територіальної громади Надія Прийма.

Просвітян Тернопільського району привітали голова Тернопільського міського осередку Всеукраїнського Товариства «Просвіта» Дарія Чубата та очільник «Молодої «Просвіти» Святослав Абрам'юк.

Патріотичні пісні й поезія прозвучали у виконанні учнів Острівської ЗОШ І-ІІІ ст. Любомира Яреми, Святослава та Назара Кожушків, голови Тернопільського обласного товариства ім. Богдана Лепкого Богдана Кусеня, ансамблю «Красівчанка», народного фольклорного колективу «Білівчанка», народних музик села Горішний Івачів, лауреата премії ім. Дмитра Луценка та всеукраїнських і міжнародних конкурсів Ігоря Вовчака.

Учасники урочистостей з нагоди 150-ліття створення Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка виконали духовний гімн України «Боже великий, єдиний!»

Пам'ять | 85-й річниці голодомору присвячується

Година скорботи «Запалімо пам'яті свічу»

**Забути ті часи не маєм права
Й жажливі тридцять третього жнива.
Хай будуть докором насильству й зраді,
Допома наша нація жива.**

Голодомор 1932-1933 рока — це біль серця всієї України. Це наша спокута. Не маємо права нехтувати уроками минулого.

На вшанування пам'яті мільйонів українців, які померли мученицькою смертю від голоду, заподіяного сталінським тоталітарним режимом у 1932-1933 роках, 23 листопада в бібліотеці-філії с. Івачів-Долішній відбулася година скорботи «Запалімо пам'яті свічу». Організатори заходу — працівники культури Ольга Беркета та Ігор Коваль.

Розпочали годину скорботи молитвою, яку всі присутні прочитали разом із місцевим парохом отцем Орестом Глазубішем.

Ведучі — Мар'яна Білоус та Юля Сівінська. Вірші читали Андрій Сівінський, Олександр Білоус та Дмитро Радик. Зворушливою ноткою звучала пісня «Запали свічку» у виконанні чоловічого ансамблю.

Викладач технічного коледжу Ольга Володимирівна Літвінок продемонструвала відеоматеріали про жорстокі факти із життя українців у 1932-1933 роках.

Кров холонула в жилах, коли вона зачитувала свідчення очевидців про ті страшні часи. В уяві кожного постали жажливі картини знущання над українцями: опухлі і змучені від голоду діти, зневірені та знедолені дорослі.

Ділилась спогадами очевидців і наша односельчанка Надія Драгун, яка багато років працювала вчителькою у Дніпропетровській області.

Хвилиною мовчання вшанували загиблих мученицькою смертю від голоду і запалили свічки за упокій душ тих, кого 1932-1933 роках не відспівали, не оплакали і не пом'янули.

Учасники заходу мали можливість ознайомитись із літературою про голодомор, оглянувши книжкову виставку «І було покло на Землі...»

Усіх пригостили шматочком поминального хліба на згадку про тих, кому такий окраєць в ті страшні часи міг би врятувати життя.

Завершився захід пісню про Україну.

Ольга БЕРКЕТА, провідний бібліотекар бібліотеки-філії с. Івачів Долішній.

Особистості

Про самотню поетесу Ольгу Лилик з Малого Ходачкова скажемо слово

*Повертаймось до етнічних джерел
І плекаймо рідне слово,
Щоб у пам'яті прийдешніх залишилося воно.*

У комунальному закладі «Малоходачківська ЗОШ I-III ступенів» стартував проект «Знай наших», у рамках якого триватиме збір інформації про талановитих людей села.

Отож, знайомтеся — самотня поетеса Ольга Федорівна Лилик (Недошитко). У травні 2019 року їй виповниться 90 років. Вірші цієї талановитої жінки, які ще ніде не були надруковані, просякнуті радніями за долю рідного села та України.

Народилася 19 травня 1929 року в селі Малий Ходачків у сім'ї Федора та Стефанії Недошитків. Коли мама розповідала Ользі, а відтак і внукам, цікаву історію, пов'язану з будівництвом школи у селі. На початку минулого століття дід Ольги, Григорій Івасечко, з двома односельцями їздив на заробітки до Канади. Повернувшись, вони викупили на фільварку панської стайки і побудували собі кам'яні будинки. Решту каміння віддали на будівництво школи, у якій вчилася Стефанія Григорівна, а пізніше — й Ольга Федорівна, яка закінчила 4 класи. Вчилася добре, особливо легко їй давалася німецька мова. Учитель, пан Климак, запрошував її читати вірші німецькою мовою для п'ятикласників. Любила також українську мову і літературу. Батьки не мали можливості купити дитині книги, тому вона читала ті, які брала у школі. Учні навчали вчителі-поляки.

За однією партою з Ольгою сидів син священника Любомир Осадца, який не дозволяв українським дітям розмовляти польською. Та й самі вони були патріотично налаштовані.

Ходила дівчинка до школи навіть під час бойових дій, хоча батьки її забороняли. Одна разу навіть потрапила під перестрілку кавпаківців і радянських військ. Ольга мріяла отримати освіту і стати вчителькою, проте мрії не судилося здійснитися. Дівчинка змушена була працювати нарівні з дорослими. Разом із сестрами Марією та Іриною поралися по господарству та в полі, навіть орали землю. Після війни працювала на торф'яних болотах. Пережила хвилюю жінку до сьогодні. Вона зі смутком і болем згадає ті часи, тому що, як і всі діти, хотіла ще гратися.

У 1947 році вийшла заміж за Павла Тимофійовича Лилика. У них народилося троє дітей: Михайло, Богдан та Ірина. Ольга Федорівна до пенсії працювала у колгоспній ланці. Коли йшла на заслужений відпочинок, співпрацівники подарували їй музичну листівку з улюбленою піснею «Мрамина вишня».

Першого вірша «Тайна ночі» написала після того, як у 1962 році більшовики зруйнували в Тернополі церкву Успіння Пресвятої Богородиці (Монастирську церкву).

У віршованих рядках пояснила, чому не збулася її мрія:

*«...Бо війна — руїна світу:
все вона руйнує.
Зруйнувала мої мрії,
забрала науку,
залишила на пам'ятку
Лиш сердечну муку».*

Потім було ще багато віршів: «Віє вітер», «Весна в Україні», «Українська мати» — всього близько 50 поезій, але через репресії тогочасної влади Ольга Лилик була змушена знищити більшу їх частину.

У 1999 р. Ольга Федорівна була учасником з'їзду поетів-аматорів у смт Великі Бірки. В неї залишився пам'ятний подарунок — книга «Заметіль».

Жанна БАСЮК, заступник директора з виховної роботи комунального закладу «Малоходачківська ЗОШ I-III ступенів».

Заходи зі вшанування пам'яті жертв голодомору відбулися в навчальних закладах району

Мишковичі

Великий Глибочок

Великі Бірки

Довжанка

Біла

Почапинці

Настасів

Малий Ходачків

Настасів

Ювілеї

У вихорі танцю «Калинового цвіту»

У селі Острів у 1993 році було відкрито комунальний заклад Тернопільської районної ради «Острівська дитяча музична школа», а через чотири роки тут розпочав свою діяльність хореографічний відділ. Його очолила хореографічна Тереховлянка Зоя Сушко, під керівництвом якої юні танцюристи здобували початкову мистецьку освіту й у складі учнівського танцювального колективу постійно брали участь у районних та обласних оглядах-конкурсах, святкових Богдана Хмельницького, Лілія Галабурда, Роман Сушко, Оксана Приступа, Алла Камуля, Аліна Коваль, Яна Ткач, Мар'яна Пак, Ольга Крамаш, сьогодні їх справу продовжує Анна Сипень.

У вересні 2013 року відділ очолила Ліна Горбунова — випускниця Тереховлянського вищого училища культури та Київської державної академії керівних кадрів культури і мистецтв, магістр хореографії, провідний методист хореографічного жанру центру народної творчості, член правління Тернопільського осередку Національної хореографічної спілки України, наставник, засновник і керівник ансамблю танцю «Калиновий цвіт».

Упродовж 2013-2018 років цей колектив — постійний учасник творчих заходів в Остріві та сусідніх селах, у Тернопільському районному будинку культури, культурно-мистецьких заходів для військовослужбовців та учасників АТО, культурно-мистецьких заходів обласного та всеукраїнського рівня, що відбуваються в Тернополі та області, а також відбуваються в Тернополі відділом культури РДА, Тернопільським обласним методичним центром народної творчості, управлінням культури Тернопільської обласної державної адміністрації. Ансамбль танцю — дипломант Всеукраїнського фестивалю-конкурсу сюжетної хореографії «Галицькі фрески», XVI Всеукраїнського фестивалю лемківської культури «Дзвони Лемківщини», регіонального фестивалю народної танцю «Червона калина», Всеукраїнського фестивалю «Цвіт

25 листопада у районному будинку культури відбулася святкова імпреза, приурочена 5-річчю створення танцювального колективу «Калиновий цвіт».

вишиванки», Першого Танцювального фестивалю, регіонального свята ремесел, фольклору та хореографії «Тернопільські обереги», лауреат III та II ступеню регіонального фестивалю-конкурсу «Надія» у Тереховлі, дипломант III, II та I ступенів обласного фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Тернопільська хореографічна мистецтва», учасник обласних урочистостей до Дня Незалежності України у місті Кременець, Всеукраїнського свята «Фольк-фест у Тернополі», фестивалю «Медове Тернопілля» та інших. У 2016 році ансамбль танцю «Калиновий цвіт» взяв участь у творчому з'їзді в ПК «Березіль».

Незважаючи на зовсім юний вік, танцювальний ансамбль відомий у районі і за його межами, на його виступи з нетерпінням очікують на всіх святкуваннях, адже люблять: де виступає «Калиновий цвіт», там буде казка, диво, політ творчої думки, фантазії, втілений у танці. У колективі нині більше сотні учасників різного віку, яких об'єднала любов до мистецтва танцю та наполеглива праця. Кажуть, керівник колективу Ліна

Горбунова — надзвичайно сувора в роботі. Але дивлячись на усміхнені обличчя юних артистів, коли вони виконують танцювальні композиції, стає зрозуміло, як їх люблять та поважають ті, хто навчає мистецтву танцю. Адже робити цю важку працю неможливо змусити. Лише велике бажання танцювати та навчати цьому мистецтву принести колективу заслужений успіх, визнання. Але, як каже Ліна Горбунова, справжньому артисту більше потрібна не слава, а любов прихильників. Слава ж бо минає, а любов — вічна. Тому так багато було тепла і любові у вечір, коли святкували 5 років з дня створення танцювального колективу «Калиновий цвіт».

З першим маленьким ювілеєм юних артистів та їх керівника вітали, висловлювали слова подяки за працю та душевну насолоду від їх творчості, дарували квіти, нагороджували грамотами начальник відділу культури Тернопільської РДА Віктор Навольський та Головний спеціаліст відділу культури Любов Шарган, директор комунального закладу «Острівська музична школа», депутат районної ради, людина, яку називають

батьком «Калинового цвіту», Степан Бордач, творчий колектив Тернопільського обласного методичного центру народної творчості на чолі з Володимиром Сушком, учасники зразкового театру танцю «Фортуна» зі Сквалата та йетмейстер-постановник, член Національної хореографічної спілки України Мар'яна Пак, балетмейстер на рідному аматорському ансамблю танцю «ГлоріяБай» Байковецької об'єднаної територіальної громади, артистка Надзбручак Тернопільської обласної філармонії, член правління Тернопільського обласного осередку Національної хореографічної спілки України Лілія Вельган, учасники зразкового аматорського ансамблю бального танцю «Пролісок» районного будинку культури та їх керівник Неля Шпачук, батьки учнів, усі, хто любить мистецтво танцю та з глибокою повагою ставиться до дітей і тих, хто їх навчає.

Але головним на святкуванні був його величність Танець. Глядачі були захоплені композиціями «Вітання з Острова», «Дитинство», «Калиновий цвіт», яка є мистецтвом ансамблю, хореографічними картинками «Сопілкарю», «Борщик», «Козачок-малючок», хореографічними замальовками «Гуцульські витинанки», «На нашому городі», танцями «Ранок у циганськомі веселі», «Батля» та багатьма іншими і драйвовими!

Галина ЮРКА — ТРР «Джерело»
Фото автора.

Традиції

Запусти в Підгородньому

Вже стало традицією в Підгородньому організувати вечорниці для людей поважного віку. Бо це — чудова нагода зустрітися, поспілкуватися, повеселитися. Отож, 25 листопада у сільському клубі зібралося чимало людей, щоб відсвяткувати Запусти.

Важко передати на папері ту неповторну душевну і щирі атмосферу, що панувала на святі. Згадували давні, вже призабуті пісні, під запальну музику відбивали закарбуками «Прийду», «Канаду». Моладо, що прийшла на світ, і собі приєднувалася. Бо усе це — моладо, що прийшло на світ.

Приїхали на наше свято й гості — сміковецький народний аматорський театральний колектив «Відгомін» (керівник Юрій Ліський) з директором клубу Надією Осадчук, які презентували комедійну мініатюру «Прийом у лікарня», гурт із Мшишковичів «Легка доріжка» (худ. керівник Соломон Сцібайло-Яра) дарував веселі пісні, розважали гостей «Сабайро підгороднянської ліси» — тріо «Сузір'я» та Владислав Підлісний.

Подбали і про святковий стіл: гаряча печена картопля з часничком, різні страви, солодкі смаколики, які передав до чаю сільський голова Сергій Чапрак. Та й гості прийшли не з порожніми руками, тож гостина вдалася на славу.

Хочемо подякувати всім, хто гостинно вдалася на славу і долучився до його організації, зокрема, зав. бібліотекою Ліліяні Кохан.

Людмила КВАСНИЦЯ, завідувач клубом.
Тетяна ЛОЙК, керівник гуртка.

Програма місцевих телеканалів

ПОНЕДІЛОК 3 ГРУДНЯ

TV-4
06.00 Т.с. «Серцю не накажеш»
07.00 Провінційні вісті. Тиждень
08.00 Вікно в Америку

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Своя земля»
09.33 «Спільно»
13.30 «Новини»

EUROSPORT

08:30, 20:30 Гірськолижний спорт.
09:30, 13:30 Стрібки на лижах.
10:30, 00:45 Олімпійські ігри.

ВІВТОРОК 4 ГРУДНЯ

TV-4
06.00 Т.с. «Серцю не накажеш»
07.00 Провінційні вісті
07.35 Сільський календар

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Дешевий відпочинок»
09.33 Д/с «Смаки культур»

EUROSPORT

08:00, 11:30, 15:00, 21:00 Снукер.
09:30 «Ваттс».
11:00, 14:30 Гірськолижний спорт.

СЕРЕДА 5 ГРУДНЯ

TV-4
06.00 Т.с. «Серцю не накажеш»
07.00 Провінційні вісті

07.20 На гарячому
07.35 У фокусі Європа
08.00 Євромакс
08.30 Калейдоскоп

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Дешевий відпочинок»
09.33 Д/с «Смаки культур»

EUROSPORT

08:00, 11:30, 21:00 Снукер.
09:30 Автоперегони.
10:00, 17:15 Олімпійські ігри.

ЧЕТВЕР 6 ГРУДНЯ

TV-4
06.00 Т.с. «Серцю не накажеш»
07.00 Провінційні вісті
07.35 Формула здоров'я

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Дешевий відпочинок»
09.33 Д/с «Смаки культур»

EUROSPORT

08:00, 11:30, 20:45 Снукер.
09:30 «Ваттс».
10:00 Автоперегони.

П'ЯТНИЦЯ 7 ГРУДНЯ

TV-4
06.00 Т.с. «Серцю не накажеш»
07.00 Провінційні вісті
07.20 На гарячому

08.30 Калейдоскоп
09.00 Час-Тайм
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. «Серцю не накажеш»

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Дешевий відпочинок»
09.33 Д/с «Смаки культур»

EUROSPORT

08:00, 11:30, 21:15 Снукер.
09:30, 14:00 Бiatлон.
11:00, 16:30 Олімпійські ігри.

СУБОТА 8 ГРУДНЯ

TV-4
06.15 Про нас
07.00 Провінційні вісті
07.35 Х.ф. «Живим!»

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
08.00 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»

EUROSPORT

08:00 Снукер. Великобританія.
Чверть-фінали.
09:30 Стрібки на лижах.

НЕДІЛЯ 9 ГРУДНЯ

TV-4
06.00 Х.ф. «Живим!»
07.30 Українські традиції
08.00 Єдина країна

09.30 Справжня ціна
10.15 Прямая трансляція
Божевтенної Святої Літургії з Архикафедрального Собору УГКЦ

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
08.00 «Додолики»
08.30 «Файний ранок»

EUROSPORT

08:00, 21:00 Снукер.
09:30, 13:30, 14:30 Гірськолижний спорт.

АНОНСИ ТИЖНЯ

ДЗВІНКИ, НОВИЙ, Вт, 23:30

Молодий чоловік захоплено досліджує похмуру субкультуру, пов'язану з таємничою відеокасетою...

СЕКРЕТНІ МАТЕРІАЛИ: БОРОТБВА ЗА МАЙБУТНЄ, ІСТУ, Ср, 23:45

Секретні матеріали, іСТУ, Ср, 23:45
Майбутиє Даллас, штат Техас.
Бомба терориста знищує будівлю.

ДЖЕК РІЧЕР, ІСТУ, Сб, 22:40

Снайпер убиває кількох випадкових перехожих. Його знаходять і заарештовують.

ЗАПИТ У ДРУЗІ, НОВИЙ, Нд, 23:50

Вас додає в друзі однокласник, однокурсник або колега з роботи...

Афіша

Тернопільський академічний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка
м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 6

02.12. (неділя) — «Дитина в дарунок», трагікомедія за участю провідного майстра сцени Миколи Петрушенка.

16.12. (неділя) — «Незвичайні пригоди відважних козаків», музична казка для дітей.

Тернопільський академічний обласний театр актора і ляльки
м. Тернопіль, вул. Січових Стрільців, 15

02.12. (неділя) — «Маленька фея», чарівна казка.
Тривалість — 45 хв.
Ціна квитка — 25 грн.

Тернопільська обласна філармонія
м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 11

02.12. (неділя) — концерт Галицького академічного камерного хору (м. Львів) «Мирослав Скорик та його учні».

Кінопрем'єри Новинки грудня

«Пригоди С Миколая»

Жанр: комедія, пригоди.
Країна: Україна.
Це – історія про дорослих та їх віру в казку.

«Ірінч»

Жанр: комедія, мультфільм.
Країни: Китай, США.
Автори анімаційних блокбастерів «Секрети домашніх тварин» і «Нікчемний Я» презентують нового поганця.

«Різдво на півдні»

Жанр: комедія.
Країна: Італія.
Під час приготувань до святкування Різдва жителі маленького італійського острова у Середземному морі зіштовхнулися з серйозною проблемою.

Подільське СЛОВО
Свідоцтво про державну реєстрацію: ТР №186 від 31.10.1995 р.
Директор: Наталія ЧАПРАК
Бухгалтерія, довідки: 528830
Журналісти: Лілія ПАТНЮК
Вертка: Іван Юзьків, Уляна Балагура
Адреса редакції: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Email: podilske_slovo@ukr.net

ПОНЕДІЛОК 3 грудня

06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.40 Т/с «Еліза».

1+1 06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1».

07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН». 09.30,11.15,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР 06.15,22.20 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 «Новини». 07.10,08.10,19.00,02.30 «Стосується кожного».

ICTV 05.40 Громадянська оборона.

06.30 Факти. 08.45 Факти. Утро. 09.15,19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм.

СТБ 06.40,15.25 Все буде добре!

09.45 Зважені та щасливі. 12.50 Битва екстрасенсів.

НОВИЙ КАНАЛ 03.00 Зона ночі.

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.45 М/ф «Риф 3D: Приплив».

ТЕТ 06.00 ТЕТ Мультиранок.

09.45 М/ф «Риф 3D: Приплив». 11.00 Т/с «Усі жінки - вільні».

НТН 05.20 Х/ф «Сорок перший».

07.00 Х/ф «Важка вода». 08.40,18.20 «Свідок. Агенти».

УКРАЇНА 06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.

07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,03.50 Сьогодні.

ВІВТОРОК 4 грудня

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,13.00,15.00,21.00,03.00 Новини.

1+1 06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1».

07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН». 09.30,11.20,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР 06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером».

ICTV 04.30 Факти.

04.50 Т/с «Відділ 44». 05.35,20.15 Громадянська оборона.

СТБ 07.10,15.25 Все буде добре!

09.45 Зважені та щасливі. 12.50 Битва екстрасенсів.

НОВИЙ КАНАЛ 03.00 Зона ночі.

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.45 М/ф «Долина папороті: Тропічний ліс».

ТЕТ 06.00 ТЕТ Мультиранок.

09.45 М/ф «Братик і сестричка». 11.00 Т/с «Усі жінки - вільні».

НТН 05.45 Х/ф «Гуру».

08.30 Ранковий «Свідок». 09.00 Х/ф «Сумка інкасатора».

УКРАЇНА 06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.

07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,03.50 Сьогодні.

СЕРЕДА 5 грудня

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,13.00,15.00,21.00,03.00 Новини.

1+1 06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1».

07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН». 09.30,11.20,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР 06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером».

ICTV 05.35 Громадянська оборона.

06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок.

СТБ 06.55,15.25 Все буде добре!

09.45 Зважені та щасливі. 12.50 Битва екстрасенсів.

НОВИЙ КАНАЛ 03.00 Зона ночі.

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Хоробий кравчик».

ТЕТ 06.00 ТЕТ Мультиранок.

09.45 Х/ф «Хоробий кравчик». 11.00 Т/с «Усі жінки - вільні».

НТН 05.45 Х/ф «Наприкінці ночі».

07.00 Х/ф «Супління». 08.30 Ранковий «Свідок».

УКРАЇНА 06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.

07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,03.50 Сьогодні.

ЧЕТВЕР 6 грудня

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,13.00,15.00,21.00,03.00 Новини.

1+1 06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1».

07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН». 09.30,11.25,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР 06.15,22.20 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером».

ICTV 04.00 Сварка нації.

04.30 Факти. 04.50 Т/с «Відділ 44».

СТБ 06.55,15.25 Все буде добре!

09.45 Зважені та щасливі. 12.50 Битва екстрасенсів.

НОВИЙ КАНАЛ 03.00 Зона ночі.

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Хоробий кравчик».

ТЕТ 06.00 ТЕТ Мультиранок.

09.45 Х/ф «Хоробий кравчик». 11.00 Т/с «Усі жінки - вільні».

НТН 05.55 Х/ф «Легенда про княгиню Ольгу».

08.30 Ранковий «Свідок». 09.00 Х/ф «Фантастична четвірка».

УКРАЇНА 06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.

07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,03.50 Сьогодні.

П'ЯТНИЦЯ 7 грудня

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,13.00,15.00,21.00,03.00 Новини.

1+1 06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1».

07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30 «ТСН». 09.30,11.25,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР 06.15,22.20 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером».

ICTV 04.00 Сварка нації.

04.30 Факти. 04.50 Т/с «Відділ 44».

СТБ 06.55,15.25 Все буде добре!

09.45 Зважені та щасливі. 12.50 Битва екстрасенсів.

НОВИЙ КАНАЛ 03.00 Зона ночі.

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Бібі та Тіна: Зачаровані».

ТЕТ 06.00 ТЕТ Мультиранок.

09.45 Х/ф «Бібі та Тіна: Зачаровані». 11.00 Т/с «Усі жінки - вільні».

НТН 06.15 Х/ф «Чорний трикутник».

10.10 Х/ф «Морський характер».

УКРАЇНА 06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.

07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,03.50 Сьогодні.

СУБОТА 8 грудня

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.10,08.00,09.00,09.10 Доброго ранку, Країно!

1+1 06.00,19.30 «ТСН».

07.00 «Гроші». 08.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР 06.40 «Чекай на мене. Україна».

08.30 «Слово Предстоятеля». 08.40 Х/ф «Висота».

ICTV 05.45 Більше ніж правда.

07.35 Я зняв! 09.30 Дизель-шоу.

СТБ 05.55,06.55 Т/с «Коли ми вдома».

07.55 Караоке на Майдані.

НОВИЙ КАНАЛ 03.10,02.10 Зона ночі.

03.45,04.20 Kids` Time. 03.50 М/с «Лунтик і його друзі».

ТЕТ 06.00 ТЕТ Мультиранок.

12.10 Х/ф «Хоробий кравчик».

НТН 06.15 Х/ф «Чорний трикутник».

10.10 Х/ф «Морський характер».

УКРАЇНА 06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.

07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,03.50 Сьогодні.

НЕДІЛЯ 9 грудня

06.30,07.10,08.10,09.10 Доброго ранку, Країно!

1+1 06.45 «Українські сенсації».

08.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР 05.00 «Великий бокс. Василь Ломаченко - Хосе Педраса».

08.00 «Відео прозекції». 09.00 «Лето-Забави».

ICTV 06.15,07.25 Kids` Time.

06.20 М/с «Том і Джері шоу».

НОВИЙ КАНАЛ 06.15,07.25 Kids` Time.

06.20 М/с «Том і Джері шоу».

ТЕТ 06.00 ТЕТ Мультиранок.

11.40 М/ф «Пустотливе вороня».

НТН 06.15 Х/ф «Чорний трикутник».

10.10 Х/ф «Морський характер».

УКРАЇНА 06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.

07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,03.50 Сьогодні.

РЕКЛАМА
ОГОЛОШЕННЯ

НЕРУХОМІСТЬ

Продам

1 кім. Східний, 2/10, 40м, сира, будинок зданий ☎0686921537
2 кім. Дружба, 4/5, 46м, косм. рем., колонка, 21500 ☎096 6774724
3к. Сонячний, 3/9ц, 82м, сира, буд. зданий, 47000 ☎0966774724
Продам будинок в с. Смиківці, є гараж, літня кухня, площа 0,14 га. Ціна договір-на. ☎0976846267, 0352-51-49-22.
Продається земельна ділянка під забудову біля м. Тернополя (10 км). Ціна договірна. ☎ 0972294358, 0988046342

Продаються земельні ділянки 0,15 га і 0,16 га ☎0974376286, 0964139726
Продам земельну ділянку 0,2 га під забудову у с. Великий Глибочок, проведена вода, сусіди забудовані ☎0965753823
Продам земельну ділянку, приватизована, 0672993168 Тернополя ☎0680605586, 0672993168
Земельна ділянка, с. Біла, 6 сот, комунікації, 8000 ☎0966774724
Будинок Кутківці, 250м, 8сот, комунікації, розводка, і/о, мп/вікна, двері, 80000 ☎0966774724

Житловий будинок в смт Микулинці, є гараж і господарські будівлі, 9,9 сот.
☎0962363513

Будинок с. Петриків, 450 м, 2 пов. + ділянка 14 сот ☎0686921537
Продається земельна ділянка під забудову 8 сотів, село Байківці (центр села). Ціна договірна. ☎0975681756 Наталя

Оренда

Винайму квартиру для порядних людей, розглянемо усі пропозиції ☎423436 0964736766
Здам в оренду приміщення під офіс. Три кімнати по 20м. кв. ☎0677005502
2 кім. Східний, і/о, новобудова, є меблі та побутова техніка ☎0686921537
3 кім. Дружба, новобудова, меблі та побутова техніка, і/о, можливо для іноземців ☎0686921537

Куплю

Будинок біля Тернополя, ділянку, дачу, розглянемо усі пропозиції ☎423436, 0964736766; 0662929348

Дорого землі, города від 1 га. Допомагаємо в оформленні документів на землю: спадщина, сертифікати.

☎(068) 862-24-29

ТЕХНІКА

Трактори, мототрактори, мотоблоки, двигуни різних потужностей, обладнання до них. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. Знайте своє право — відмова достеменно. ☎0985989484, 493000, 0982591958, 0666653606, www.tractor_c.com.ua

СТО «Спектр» вул. 15 квітня, 44а: ремонт двигунів, коробок передач, ходової частини, охолоджувальної та паливної систем, комп'ютерна діагностика автомобілів, чистка форсунок, рихтувальні і зварювальні роботи ☎0677005502, 510097

Здам в оренду бокс для ремонту автомобілів і фрезерувальний верстат ☎0677005502.

ГБО на авто для всіх типів бензинових двигунів ☎428220, 0673517555, www.gaz.te.ua

БУДІВНИЦТВО, РЕМОНТ

Дошка на підлогу, обрізна, вагонка соснова ☎0679534307
Газоблоки «Аерок», якісні, сертифіковані, клеї для кладки та оздоблення блоків ☎0978085572
Електричні водонагрівачі, продаж, встановлення, безкоштовне обслуговування ☎404100, 0673533170

Kooyo. TIMKEN NTN. SNR.

ПІДШИПНИКИ

Для промислової та сільськогосподарської техніки
Для легкових та вантажних автомобілів

ПАСИ КЛИНОВІ

Для імпортих комбайнів

САЛЬНИКИ

м. Тернопіль. Тел. (067) 354-70-97
www.bearings.te.ua

Труби азбестоцементні, залізобетонні, ☎424380, 0979798631
Опалювальна техніка, монтаж ☎522317
Кондиціонери провідних фірм світу, ☎257478, 427237
Якісні натяжні стелі. Доступна ціна ☎0970344458
Всі види будівельно-ремонтних робіт ☎0976536164

ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

Очищувачі питної води (фільтри), картриджі ☎432676, 0673491313
Ковані ворота, огорожі, перила. ☎0971322950, www.fk.te.ua

Меблі

Шафи-купе, безкоштовний замір, ☎434714, 0674878484, 0958752424

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Продам

Продаємо гуртом та вроздріб сажанці та живці високопродуктивної чорної смородини ☎0973944257

Тварини

Віддам у добрі руки цуценят ☎0982266977

Куплю

Купуємо худобу, телят, коней ☎498844, 0507404945, 0676726156
Закуповуємо ВРХ, коней, свиней, телят ☎0977270253

«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»
оголошує конкурс на вакантні посади

- Укладальник-пакувальник ЗП 7500 грн
- Обвалювальник м'яса ЗП 8000 грн
- Економіст ЗП 13000 грн
- Харчової лінії з виробництва шерварної продукції ЗП від 8000 до 10 000 грн
- Оператор ПК ЗП 7500 грн
- Апаратник стерилізації консервів ЗП 7000-10 000 грн
- Прибиральник виробничих приміщень (з 16.00 до 21.00) ЗП 5600 грн
- Оператор відеоспостереження (доба через дві) ЗП 5600 грн
- Вагар спецієл ЗП 6500 грн

Тел. 067 658-82-59

*вказано орієнтовний розмір доходу

ПАП «АГРОПРОДСЕРВІС»

оголошує конкурс на вакантні посади

- Водії категорії С, С1, Е, (напівпричіп) ЗП 12 000 грн
- Охоронець ЗП 5000 грн (чистими) телефонувати - 0673522041
- Машиніст бульдозера ЗП 10 000 грн
- Машиніст екскаватора ЗП 10 000 грн
- Машиніст трактора ЗП 10 000 грн
- Оператор свинокомплексу у м. Ланівці ЗП 10 000 грн
- Слюсар з ремонту автотранспорту в с. Настасів ЗП 10 000 грн
- Працівник забійного цеху в с. Настасів ЗП 9 000 грн

Тел. 067 658-82-59

ПОСЛУГИ

Побутові

Професійне перетягування та ремонт м'яких меблів, виготовлення нових ☎0678386928

Якісна чистка подушок і перин ☎0974089466

Прокат карнавальних та святкових костюмів, великий вибір: казкові герої, пори року, звірі та ін. ☎0675062200

Медичні

Лікування на бджолиних вуликах, пилкок, мед ☎0685392533, 0972076523

Фінансові

Кредити ☎0972227777, 528822, www.terna.ua

РОБОТА

На роботу потрібен журналіст. Офіційне працевлаштування. Повний робочий день. Довідки за тел.: 0503776715, 0977218259, 0977947546

РІЗНЕ

Бажася припинити пити? Анонімні алко-голіки ☎683663538

Італійська хімчистка "Фрателлі"

- Чистка текстилю
- Прасування
- Чистка та фарбування шкіри
- Чистка весільних платів
- Замша
- Чистка ковдр
- Чистка хутра
- Аквачистка пуховиків
- Чистка пір'я
- Біоставка
- Реставрація подушок, ковдр із заміною напірника
- Перешиття перин та подушок

43-62-05

Італійська хімчистка "Фрателлі"
Тернопіль, Об'їзна, 12/5
(ринок "Західний", 2 ряд)

Реклама і оголошення в нашій газеті

528830, 097 7947546

Ціни дійсні з 8.11.2017р.

Мінімальне оголошення — 2 рядки, до 70 символів

5 грн або купон

Кожен додатковий рядок

+2 грн

Виділення напівжирним шрифтом

+5 грн

Оголошення в рамці — 3 рядки, до 100 символів

20 грн

Оголошення в рамці — 5 рядків, до 150 символів

30 грн

На темному фоні +10 грн

1 позиція у бізнесовому довіднику (2 рядки)

35 грн

Кожен додатковий рядок +5 грн

Блочна реклама:

1 см² на 1 сторінці 8 грн1 см² на кольорових сторінках 6 грн1 см² на чорнобілих сторінках 3 грн

Оцінка майна

майнових прав та бізнесу

експертна грошова оцінка землі

067 783 73 59

Мінімальний блок 49x49 мм (24 см²) на чорнобілій сторінці 72 грн

Будинок-дача біля Тернополя, 2 пов., жилий, 0,06 га, 28500. ☎0968509583
Мотоблоки нові (потужністю від 4 до 15 к. с.), трактори (від 12 к. с.), мототрактори, двигуни різних потужностей, навісне обладнання. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. ☎0985989484, 493000, www.tractor_c.com.ua

Пшеницю, ячмінь насіннєвий першої репродукції. ☎0973171523, 0974400604, 0686067067

Комп'ютерна діагностика автомобілів, усунення помилок, чистка форсунок. ☎0974351918

Лікування на бджолиних вуликах, бджолоужалення, інгаляція, пилкок, перга, прополіс, мед, воскова міль, мертві бджоли. с. Чернелів-Руський. ☎0679455186

КЛАСИЧНІ МЕБЛІ ВІД ВИРОБНИКА
вул. С. Бандери, 47 (м-н «Київ») 0673542064

Діє система знижок, залежно від площі та кількості виходів

Купон безкоштовного оголошення

Подільське СЛОВО

Рубрика: Куплю Продам Послуги Вважати недейсним

Текст оголошення + телефон

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в СЕРЕДУ до 12 год. Наша адреса: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в СЕРЕДУ до 12 год. Наша адреса: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

Вітаємо!

Працівники Тернопільської районної ради та депутатський корпус щиро вітають з днем народження депутата районної ради **Євгена Євгеновича ГРИЦИШИНА**.

*Нехай завжди Вам всміхається доля,
Нехай стількі й здоров'я не зраджать ніколи,
Хай щастя й здоров'я не зраджать ніколи,
Хай збуваються мрії, бажання й думки.
Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходить до Вас!*

Тернопільська районна організація Товариства Червоного Хреста України щиро вітає з днем народження **Галину Вікторівну ОБЛЕЩУК**.

*Нехай летять собі літа,
Нам зупинити їх не вдасться.
Хай буде істина проста:
Чим більше літ, тим більше щастя.
Людської слави зичимо й тепла,
Достатку, знаних і родині,
Журба щоб в безвість відійшла,
А радість жила в кожній днині.*

За дорученням голови РОТЧКУ —
голова О. М. Ніжнік.

Педагогічний колектив Великоберезовської ЗОШ І-ІІІ ступенів вітає з днем народження вчителів англійської мови **Марію Романівну БІГУН** та **Зоряну Юрївну СТАСЮК**.

*Нехай цвітуть гні небом синькоким
Ще довго доведеться ді і літа,
А твоя радість, чиста і висока,
Щоденно хай до хати заверта!*

Колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро сердечно вітає з 60-річчям директора школи (1993-1998 рр.) **Михайла Володимировича ЩЕПНОГО**.

*Ваш ювілей – щаслива дата.
І сумніватись тут не слід.
Нехай сьогодні наші привітання
У серці Вашому залишать добрий слід.
Отож прийміть найкращі привітання:
Здоров'я, щастя та багато літ.*

Випускники 1992 року Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро сердечно вітають з 60-річчям свого класного керівника **Михайла Володимировича ЩЕПНОГО**.

*На довгий вік, на многі літа,
На шану від людей, тепло родинне,
Стелися, доле, крізь усе життя
Лише добром для доброї людини.*

Педагогічний колектив Великолибечецької ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Я. Стецька вітає з днем народження заступника директора з виховної роботи **Нателю Володимирівну ГРИНЧАК**, вчительки фізики **Володимира Несторовича БУЧИНСЬКОГО**, вчителя хореографії **Наталію Анастасівну ВЕРМЕНСЬКУ**, вихователя групи продовженого дня **Ірину Богданівну КАРЕЛ**.

*Щоб ніколи не знали ви втому!
Хай мир і злагода будуть у домі,
Хай Господь дарує надію й тепло
На довгі літа, на щастя й добро!*

Великоберезовицька селищна рада щиро вітає з днем народження головного бухгалтера **Марію Семівну ГУМЕННУ**.

*Хай над Вами небо буде завжди чистим,
Радісно – на серці, повно – на столі.
Щоб були завжди Ви дужі та здорові,
А душею й серцем вічно молоді!*

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району вітає з днем народження соціального робітника с. Смиківці **Наталію Мирославівну ЯКИМЕНКО**.

*Всю доброту, яка існує в світі,
Всю радість, що живе серед людей,
Найкращі всі, що до святковий день
Даруем Вам у цей святокий день.*

Великоберезовицька селищна рада щиро вітає з 40-річчям депутата селищної ради **Миколу Богдановича ЧЕРНІХОВСЬКОГО**.

*Хай в небі сонце ніжно сяє,
Веселка барвами зграє,
Щебечуть солов'ї зграйливо
На життя довге й щасливе!*

Шановна громадо с. Лучка

З нагоди храмового празника 3 магіди найщиріше вітаємо.

Нехай це свято принесе світло до ваших родин, затишок та Господню благодать і наповнить серця світлом і радістю віри, надії і любові. Нехай Господь обдарує всіх міцним здоров'ям, духовною силою, наснагою, дарує всесильну свою допомогу у щирій праці на славу Христові Церкві, нашої громади та всієї України.

Миролюбівський сільський голова
В. КРИНИЦЬКИЙ.

Іменинники КНП Тернопільської районної ради «Тернопільська центральна районна лікарня» — головної бухгалтерки **Галина Вікторівна ОБЛЕЩУК**, сестра медична стаціонару **Галина Володимирівна ВОЛИНЕЦЬ**, бухгалтер **Юлія Богданівна БОЛУС**, медсестра медична санітарка **Любов Василівна КОПКО**, фельдшер-лаборант **Надія Іванівна БІЛІНСЬКА**, сестра медична стаціонару **Маріанна Тарасівна СТАРІЯ Павлина БОДНАР**.

*Прийміть від душі наші щирі вітання,
Хай збудуться всі ваші плани й бажання!
Життя хай дарує чудові презентації,
Яскраві емоції, щастя моменти.
Щоб лихо до хати дорогу не знало,
А доля Вам радість завжди дарувала!*

Іменинники КНП Тернопільської районної ради «Тернопільський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» — молодша медична сестра (санітарка) **Ольга Володимирівна ОСАДЧУК**, молодша медична сестра **Галина Іванівна ВІДЛОВСЬКА**.

*Хай доля вам щастя багато дає,
Зозуля сто років життя науку.
Достатку — у будні, в свята —
подарунків,
Гарних подій, доброти, поцілунків!*

Колектив комунального закладу НВК «Довжанківська ЗОШ І-ІІІ ст. - ДНЗ» вітає з днем народження сторожа **Андрія Михайловича ГРИНЧІЯ**.

*Бажані здоров'я, сонця у зеніті,
Любові, доброти і щастя повен дім,
Нехай у серці розкошує літо
І сяном квітне золотим.*

Ігровицька амбулаторія ЗПСМ щиро вітає з днем народження медсестру денного стаціонару **Наталію Володимирівну ПОЛІВКУ** та фельдшера **Оксану Петрівну ДЕЙНЕКУ**.

*Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай посміхається життя
Та буде кращим майбуття!*

Колектив ДНЗ «Світ малечі» с. Ігровиця щиро сердечно вітає з днем народження помічника вихователя **Ольгу Степанівну КУЛЕЦЬКУ** та прибиральницю **Надію Олегівну ЗЕЛЕЦЬКУ**.

*Нехай для вас квітне білий цвіт,
Життям стають найкращі ваші мрії,
І доля посилає многая літ,
Здоров'я, щастя, радості, надії.*

Колектив Миролюбівської ЗОШ І ст. - садка - філії НВК «Мишковицька ЗОШ І - ІІІ ст. ДНЗ» вітає з днем народження помічника вихователя **Оксану Дмитрівну БОЙКО**.

*Хай постійний успіх, радість і достаток
Сипляться до вас, немов вишневі цвіт,
Хай життєвий досвід творить з буднів
свяття,
Господь дарує довгих-довгих літ!*

Колектив СПП «Мричко» щиро вітає з днем народження сторожа **Андрія Францовича КАРБОВСЬКОГО**.

*Хай здоров'я, радість і достаток
Стеляться для Вас, як вишні цвіт,
Хай малює доля з буднів свята,
І Господь дарує Вам багато літ.*

Інформує Пенсійний фонд

Легалізація заробітної плати

Одним із пріоритетних напрямків державної політики є детинізація заробітної плати. Негативні наслідки неукладання трудових відносин, виплати заробітної плати «в конвертах» відслідковують як працівники, так і суспільство в цілому.

Стаття 43 Конституції України гарантує кожному громадянину право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом.

Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України для підприємств, підприємств і підприємств, які ігнорують роботодавці ігнорують зазначені конституційні норми і змушують робітників працювати без оформлення трудових відносин, видають працівникам зарплату готівкою «у конвертах».

Якщо з якихось причин роботодавець не сплачує єдиний соціальний внесок за своїх найманих працівників (причиною може бути і виплата заробітної плати «в конвертах» без сплати внесків, і нарощування заборгованості як з виплати заробітної плати, так і зі сплати внесків), то періоди, за які не сплачені внески, «впадають» із страхового стажу найманого працівника та не включаються в заробіток для розрахунку розміру пенсії. Гарантований рівень мінімальної заробітної плати чимало роботодавців просто ігнорують і змушують робітників працювати на невелику зарплату, часом зовсім не декларуючи оплату їх праці. Бажаючи уникнути зайвих, на їхню думку, витрат, видають працівникам зарплату в готівку. У цьому випадку йдеться про «тіньові» заробітки, з яких не утримуються податки та не здійснюються відрахування до Пенсійного фонду.

Мають місце негативні наслідки цього явища і для самого працівника, який позбавляє себе гідної пенсії у майбутньому. Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» зарахування страхового стажу здійснюється пропорційно сплаченим страховим внескам. Бувають ситуації, коли людям за рік роботи зараховується менше місяця страхового стажу. А низька заробітна плата дає низький коефіцієнт заробітку, який враховується при обчисленні пенсії.

Олена Бабій, завідувач Тернопільської області управління бюджету та УПФУ Тернопільської області.

Кримінал

Задokumentували факт крадіжки електрозварювального пристрою

12. 11. 2018 року в Тернопільське відділення поліції звернувся тернополянин із заявою про те, що у період із 07. 11. 2018 по 10. 11. 2018 року невідомі особи шляхом вільного доступу викрали з гаражного приміщення його дачного будинку в смт Велика Березовиця електричний зварювальний пристрій «POWERGRAFT».

Зі слів начальника поліції Віктора Волощука, в ході проведення розшукових заходів правоохоронці встановили, що до злочину причетний працівник, який виконував будівельні роботи в потерпілого, 1995 р. н., житель с. Стінка Бучацького району.

Дії чоловіка кваліфікували за ч.1 статті 185 КК України – «Крадіжка». У скоєному він зізнався, речові докази вилучено, проводиться досудове розслідування.

Затримали браконьєрів

11. 10. 2018 року на території Чернелево-Руської сільської ради в нічний час жителі та працівники УТМР виявили факт незаконного полювання.

Спільними діями працівників поліції та УТМР, а також жителів району автомобіль марки «Пежо Партнер», на якому пересуваються браконьєри, був зупинений і затриманий. Під час огляду авто було виявлено тушки 5 зайців і рушницю.

За фактом відкрито кримінальне провадження за частиною 1 статті 248 Кримінального кодексу України – «Незаконне полювання».

Оголошення

Гаї-Шевченківська сільська рада проводить громадські обговорення містобудівної документації «Детальний план забудови земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд гр. Гевак О. С. в с. Гаї-Шевченківські Тернопільського району Тернопільської області». Громадські слухання відбудуться 02.01.2019 року о 10 год. у приміщенні Гаї-Шевченківської сільської ради за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Гаї-Шевченківські, вул. Тернопільська, 10.

31. 12. 2018 р. о 10 год. у приміщенні адміністративного будинку Байковецької сільської ради за адресою: Тернопільська область, Тернопільський район, с. Байківці, вул. Січових Стрільців, 43 відбудуться громадські обговорення містобудівної документації «Детальний план території житлової забудови, групи земельних ділянок в с. Байківці Тернопільського району Тернопільської області».

Підгороднянська сільська рада Тернопільського району Тернопільської області проводить громадське обговорення містобудівної документації «Детальний план території щодо зміни цільового призначення земельної ділянки площею 0,1496 га на вул. Бережанська, 81 в с. Підгородне Тернопільського району Тернопільської області», замовник ФОП Бігуняк Б. А. Громадські слухання відбудуться 10 грудня 2018 р. о 15 год. 30 хв. у приміщенні сільської ради за адресою: с. Підгородне, вул. Зелена, 2. Тел. для довідок: 55-04-97, 55-03-50.

Миролюбівська сільська рада проводить громадське обговорення містобудівної документації «Детальний план території земельної ділянки гр. Прусак О. В. для реконструкції нежитлової будівлі під станцію технічного обслуговування в селі Миролюбівка Тернопільського району Тернопільської області».

Громадське слухання відбудеться 02. 01. 2019 року о 12 год. у приміщенні Миролюбівської сільської ради за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Миролюбівка, вул. Шевченка, 1.

Підгороднянська сільська рада Тернопільського району Тернопільської області проводить громадське обговорення містобудівної документації Чапрак Наталії Степанівни «Детальний план території щодо зміни цільового призначення земельної ділянки іншого призначення для будівництва пункту придорожного сервісу площею 0,13 га в с. Підгородне Тернопільського району Тернопільської області».

Громадські слухання відбудуться 10 грудня 2018 р. о 15 год. 45 хв. в приміщенні сільської ради за адресою: с. Підгородне, вул. Зелена, 2. Тел. для довідок: 55-04-97, 55-03-50.

Почапинська сільська рада проводить громадське обговорення містобудівної документації «Детальний план території земельної ділянки гр. Геть Юрія Михайловича площею 0,1541 га, призначеної для ведення особистого селянського господарства щодо зміни цільового призначення для будівництва та обслуговування індивідуального житлового будинку, господарських будівель та споруд, що розташована в с. Зайки Тернопільського району Тернопільської області (кад. номер 6125287000:03:001:0248). Громадські слухання відбудуться 31. 12. 2018 р. о 16 год. в приміщенні Почапинської сільської ради.

Життя як воно є

Обіймаю тебе крильми

«Сьогодні встала раніше. Чомусь сни останнім часом — чорно-білі. І немає жодного бажання дивитися їх до світанку. Сумую без тебе, мій любий, але більше не плачу, як ти й просив. Бо знаю, що від моїх сліз тобі важко, болить твоя світла душа, а хочеться, щоб вона знайшла прихисток і була спокійна...»
Олеся поставила три крапки і закрила зошит. Тишу відмірюють монотонні кроки годинника на стіні. І ця мертва тиша рве серце Олесі.

Три місяці минуло, як вона поховала чоловіка. Три місяці без світла, без сну, без думок, без серця... Вона так звикла бути з ним завжди, що й тепер увесь час розмовляла вголос. Що б не робила, куди б не йшла — говорила і говорила зі своїм Михасем. Сусіди співчутливо хитали головами — геть розуми втратила, ходить, усміхається сама до себе, але й розумі — хіба ж можна безболісно пережити смерть близької людини?

Михайло з Олесею і не пожили для себе, не натішилися своїм тихим сімейним щастям. Рік усього, як одружилися, хатину в селі батьківську відремонтували. Щасливі були, як діти! Обсадилися, обсялися мріями про майбутнє і жили б собі у парі хоч би й до ста років. Але у Господа свої плани. Він забирає молодих і красивих... бо навіщо Йому там, у раю, інші янголи? Лише такі... лише най-, най-, най-...

Олеся дістала з шафи чоловікову сорочку, заплющила очі й вдихнула ще не вивірений запах. Притисла до грудей і прилягла до дивана. Перед очима — мов пльовка з діафілу. Крутиш, крутиш ручку, а кадри змінюються один за одним...

Вони познайомилися тут-таки в селі, коли Олесю, студентка педагогічного, приїхала на літню практику. Якось із дітьми на вулиці гралася. Шкільний майданчик межував із чиєюсь присадибною ділянкою. Олесю тоді ще й не здогадувалася про симпатичного хлопця, який косив на горді. Ішов легко, ніби плив, рівні покоси шовкової трави лягали йому під ноги, сонце витанцьовувало на міцних чоловічих руках і засмаглій спині. Дівчині аж подих перехопило, таким він видався їй надзвичайним і гарним. Дійшовши до краю, хлопечко став підкладати косу, і вона змогла полюбуватися його обличчям. Він і гадки не мав, що за ним такось нахабно підглядає. Олеся підійшла до саморобного плоту, який позначав межу.

— Вибачте, хотіла запитати вас, — звернулася до косарика, але він ніяк не відреагував на її слова і далі преспокійно та впевнено гострив косу.

Дівчина спробувала голосніше, але реакція така ж. Аж розсердилася.

— А він глухонімий, — поруч вигулькнула білява голова одного з її учнів. — Його Михасем звати.

Дівчина роззублено так і стояла біля плоту. Глухонімий? Михайло проклав іще один покіс і зупинився саме навпроти неї, усміхнувся так променисто, глянув в очі, ніби аж у саму душу, приклав долоню до серця і хитнув головою, вітаючись. І вона йому всміхнулася у відповідь... Так і почалася історія їхнього кохання.

Так і з'явився цей товстезний зошит, в якому Олесю писала йому про свої почуття, про свої бажання і мрії, в якому й досі ховаються теплі слова його зізнань і таємних бажань. Після одруження вони не розлучалися ні на день. Олесю постійно говорила, а Михасю цілував її смачні вуста, і здавалося, тисячі слів, яких чоловіка не міг, він віддавав їй усього себе, свої дотики, палкі й ніжні водночас, свої погляди, свої цілуки. Олесю потроху вчилася його мови.

...Того дня Михасю поїхав зі сусідом до млина. Щоб скоротити шлях, гайнули навпрошки через поле. Дарма, що звечора дощ падав, земля протряхла, і вантажівка легко їхала перший погляд здавалася мілкою. Сусід почав газувати і ще більше погруз у багнюку. Жестами показав Михайлові, щоб той вийшов з кабіни, треба було підштовхнути, інакше ніяк. Михайлові не вперше. Своім дужим плечем вперся у кузов. Ра-а-аз, два-а-а-а! Машина розгойдувалася і поволі рухалася вперед. Іще декілька хвилин, і калюжа залишилася позаду. Михайло нагнувся, щоб саяк-так обтрусити шитану. Знав би, що у цей момент сусід-роззява випадково здасть назад... Машина покотилася, глухий удар — і Михайло залишився

лежати у тій калюжі. Переляканий водій, замість того, щоб заглушити двигун і витягти постраждалого, щодуху натиснув на газ. Вантажівка смиканася в болоті вперед-назад і влочила за собою бездиханне тіло...

...Хлопцям давно б дуже час було повернутися з млина. Олесю накрила на стіл і все чекала. Якесь недобре передчуття було. Якось м'ясо так у грудях. «Видно, дощ буде, що воно крутить мною», — заспокоювала свою тривогу. Загавкав собака у дворі. Жінка кинулася на поріг. Дружина Степана, сусіда, з яким Михасю поїхав до млина, кинулася Олесі в ноги:

— Олесечко, рибочко, не губи нас, прости, серденько! Що ж воно тепер буде, горе ж яке! Горечко ж яке! Що ж ти накоїв, Степане?!

Жінка голосила. А Олесі світ поплив перед очима. Бігти! Кудись бігти, щось робити, трясся, мов у лихоманці, й плавав, як дитина. Мов кризь сон його страшні слова: «Я ж не навмисно... а він же глухий... а я... в дзеркало... а борт... і все... і його... немає більше Михасю... Я ж не навмисно... не думав же...»

І ніхто не думав. Спочатку ненависть накрила така, що думала вб'є. А потім подивилася на четверо дітей, на дружину, на Степана, який зчорнів за ті дні... Що воно вже змінить? Михайлика їй ніхто не поверне...

А Олесю щодня читає його запис на аркуші паперу: «Де б я не був, і що зі мною не було б, знай: ти — найкраще, що трапилося в моєму беззвучному світі. Одне тільки проше — напиши на плечі, бо своїми слізьми ти розриваєш мене навпіл. Читай моє серце, воно про все розповість. Обіймаю тебе крильми. Навіки твої М.»

Будьте здорові!

Магнітні бурі у грудні

Очікується чотири геомагнітних явища різної інтенсивності.

3 грудня. Середня активність, для здорових людей малопомітна. Метеозалежні відчують погіршення стану, помірні прояви хронічних недуг.

8 грудня. Буря сильної активності. Великий вплив на людей, які страждають хронічними захворюваннями, а також гіпертоніків, серцевників. Здорові можуть відчути безпричинні зміни настрою, безсоння.

26 - 29 грудня. Помірно-сильні коливання. Магнітне поле Землі більше трьох діб збереже нестабільність, однак активність буде періодично стихати.

Метеозалежним людям рекомендується ретельно підготуватися: скасувати тривалі поїздки та заплановані подорожі, перевірити наявність медичних препаратів, що поліпшують стан, максимально полегшити професійні завдання і домашню працю.

Усміхніться

У дівчини завжди борються дві сутності: кішка, яка хоче гуляти сама, й собака, якого потрібний хазяїн...

Що ви будете робити, якщо побачите зеленого чоловічка?

60% відповіли: «Кину пуди!»

30% — «Почну пити!»

9% — «Піду на прийом до психіатра!»

І тільки одна дівчина сказала: «Почну переходити дорогу!»

Цікаво знати

Кожен — творець своєї долі

Не можна уникнути результатів наших вчинків — основа законів Всесвіту. Щоб змінити життя на краще, варто їх дотримуватися.

1. Великий закон

Ти отримуєш від життя тільки те, що сам привносиш в нього.

Якщо хочеш бути щасливим і коханим, потрібно самому кохати, ставитися до інших з повагою і добротою.

2. Закон творення

У житті нічого не відбуватиметься саме собою, маємо щось робити для цього.

3. Закон зростання

Щоб рухатися вперед, змінюй себе, а не інших людей. Тільки-но людина змінює свої думки, одразу змінюються і зовнішні чинники.

4. Закон покірності

Аби щось змінити, потрібно спочатку прийняти це за належне. Намагайся помічати в людях хороше. Концентруйся на своїх друзях, а не на ворогах.

5. Закон відповідальності

Якщо в житті є проблема, отже, вона присутня в тобі. Людина — це віддзеркалення світу, а світ — наше віддзеркалення.

Ніхто, крім нас, не несе відповідальності за власне життя.

6. Закон взаємозв'язку

У кожного вчинку є наслідок. Щоб отримати результат, потрібно розпочати діяти. Для корабля, що пливе без мети, ніякий вітер не буде попутним. На шляху до мети всі кроки важ-

ливі, навіть найменші.

7. Закон фокусу

Фокусуйся завжди тільки на чомусь одному.

Коли думаєш про щось високе, складно думати донизу.

8. Закон дарування

Якщо ти щось доводиш, будь впевнений, що готовий показати це на своєму прикладі.

Людина здатна навчити тільки тому, що вона сама пройшла на практиці.

9. Закон «Тут і зараз»

Не шкодуй про минуле і не роздумуй про майбутнє. Живи сьогоднішнім днем.

Все добре треба реалізовувати

відразу. Старе заважає з'явитися новому.

10. Закон терпіння і винагороди

Цінні нагороди потребують більшої праці.

Радість в тому, щоб робити те, що потрібно, і знати, що попереду буде винагорода.

11. Закон змін

Доки ти не здобудеш уроку з чогось, потраплятимеш у ситуації, які змусять тебе змінити свій шлях.

Все тече, все змінюється.

12. Закон натхнення

Те, що робиться з любов'ю, завжди надихає.

Рано чи пізно кожен сідає за банкетний стіл наслідків своїх вчинків.

Р. Л. Стівенсон

Футбол | Друга ліга України

До уваги вболівальників: статистика виступів футбольного клубу «Нива» (Тернопіль) у літньо-осінній частині чемпіонату другої ліги України.

«Нива» в цифрах і фактах

Матчів – 17, виграти – 5, нічії – 5, програші – 7, різниця забитих і пропущених м'ячів – 13:16, очки – 20.

Найбільша перемога: 2:0.
Найбільша поразка: 0:3.
Нульові нічії: 2.
Найпопулярніший рахунок: 1:0 (6 разів).

Заявлено футболістів: 22.
Виходили на поле: 21.
Найбільше матчів: Павло Макогон (17), Ігор Гатагал (17), Тарас Мороз (17), Роман Волохатий (17).

Усі матчі без заміні: Павло Макогон.
Найбільше голів забити: Олексій Литовченко (6).

Загалом попереджень отримали: 29.
Найбільше попереджень отримали: Ігор Кохман (4), Олексій Литовченко (4).

Вилучення отримали: Олексій Литовченко (1), Костянтин Пікуль (1).

Пенальті у виконанні «Ниви»: 1, із них реалізовано 1.

Пенальті у ворота «Ниви»: 3, з них реалізовано 2.

Голів забито у першому таймі: 6.
Голів забито у другому таймі: 7.

Голів пропущено у першому таймі: 5.
Голів пропущено у другому таймі: 11.
Голів забито у домашніх матчах: 8.

Голів забито у виїзних матчах: 5.
Голів пропущено у домашніх матчах: 11.

Голів пропущено у виїзних матчах: 5.
Найстарший гравець: Олександр Юрчак (1987 р. н.).
Наймолодший гравець: Мирон Бідний (2001 р. н.).

Найбільше матчів в основі: Павло Макогон (17), Тарас Мороз (17).

Найбільше виходів на заміну: Олександр Юрчак (10).

Надр частіше міняли: Богдан Слоневський (9), Тарас Кривий (9).

Усі гравці: Максим Механів (14 матчів, 12 пропущених голів), Роман Жмурко (4, 4 пропущені), Павло Макогон (17), Ігор Кохман (16, 1 гол), Олексій Литовченко (13, 6 голів), Анатолій Чорномоз (12), Тарас Мороз (17), Роман Волохатий (17), Богдан Слоневський (16), Валентин Залізняк (15), Ігор Гатагал (17, 1 гол), Олег Хрустак (8), Андрій Герт (14, 1 гол), Тарас Кривий (15), Ігор Олексієнко (13, 2 голи), Олександр Юрчак (11), Микола Темнюк (11, 1 гол), Мирон Бідний (2), Ярослав Волошин (7), Олександр Апанчук (2), Костянтин Пікуль (2, 1 гол), Орест Костик (0).

За матеріалами прес-служби тернопільської «Ниви».

Тренерський місток

«Нивівців» можуть очолити легенди «Шахтаря» і «Динамо»

Єдина професійна команда Тернопільщини «Нива» (Тернопіль) перебуває у пошуках нового головного тренера.

На фото: Олег ГУСЕВ.

На фото: Юрій ВІРТА.

За інформацією «Спорту Тернопільщини», керівництво тернопільського клубу розглядає кандидатури одразу кількох відомих наставників.

Насамперед — **екс-голкипера донецького «Шахтаря» Юрія Вірта**, котрий нещодавно покинув команду першої ліги України — винниківський «Рух», а також з списку потенційних кандидатів — відомий «динамівець» Вадим Євтушенко, а також екснаставник тербовлянської «Ниви» Вадим Лазоренко.

За невідтвердженою інформацією, керівники «Ниви» готові запропонувати крісло головного тренера **донедавна капітану київського «Динамо» Олегу Гусеву**, який працює тренером молодіжної команди киян. Для цього директор футбольного клубу з Тернополя Дмитро Андрієшин днями побував у Олександрії, де динамівські команди провела матч з однією місцевими командами.

Олександр Стахів, який працює у клубі на посаді старшого тренера, також повинен увійти до нового тренерського штабу.

Сторінку підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Ігри Нескорених | Знай наших!

Українці привезли 20 медалей

Національна збірна України, яка побувала на Іграх Нескорених (Invictus Games) в австралійському Сіднеї, повернулася додому. Загалом у цих міжнародних змаганнях (започаткованих британським принцем Гаррі та вперше відбудилися у 2014 році в Лондоні), в яких беруть участь ветерани військовослужбовці та ветерани, наші спортсмени здобули 20 медалей.

«П'ятнадцять учасників команди впродовж місяця тренувалися і показали найкращий результат. Команда отримала 7 золотих, 10 срібних та 3 бронзові медалі. Якщо порівняти з іншими країнами (понад 70 учасників), то коефіцієнт корисної дії у нас найвищий», — зазначив у коментарі Українформу капітан української збірної Сергій Ільницький.

За співвідношенням кількості учасників та нагород українська команда має найвищий показник ефективності.

На фото: капітан збірної Сергій Ільницький – віцекомандир з 2014-го року і дотепер. Виграв «золото» у веслуванні на тренажері, категорія IR6, однохвилинний спринт.

Він, зокрема, поінформував, що наступні Ігри Нескорених відбудуться в Нідерландах у 2020-му. З його слів, до того часу склад збірної України буде повністю змінено, оскільки формат змагань

передбачає повне оновлення команд, аби залучити максимальну кількість ветеранів. Наш спілкування наголовило, що під час спілкування із представниками української сторони ініціювала проведення змагань на території України.

Цього року в Іграх Нескорених узяли участь: Австралії, Афганістану, Великої Британії, Грузії, Данії, Естонії, Іраку, Італії, Йорданії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Нової Зеландії, Польщі, Румунії, США, України та Франції.

Впродовж 20-27-го жовтня українські спортсмени змагалися у шести видах спорту: **пауерліфтингу, веслуванні на тренажері, легкій ат-**

На фото: Богдан Оксентюк – військовий Національної гвардії України, родом із Ковеля. Отримав два «золота»: за біг на 1500 метрів та у плавальні на 50 метрів вільним стилем. Ще одна нагорода – «бронза» за плавання на 100 метрів.

летичі, плаванні, стрільбі з лука і велоспорті на шосе.

Ліга чемпіонів УЄФА

Вольова звитяга «гірників»

Чинний чемпіон України донецького «Шахтар» на заключних хвилинах передостаннього у німецького «Гоффенгайма» раунду Ліги чемпіонів вивірив вихід перемогти в німецького «Гоффенгайма». Це — перша звитяга української команди в Єврокубках сезону 2018/2019, завдяки якій «гірники» зберегли шанси на вихід із групи.

Тепер підопічним Паулу Фонсеки 12-го грудня необхідні перемоги в рідних стінах французький «Ліон». До слова, загалом у Лізі чемпіонів це був 10-й матч «шахтарів» проти суперників із Німеччини. В жодному з попередніх 9-ти матчів не виграли. Тож після єврокубкової перемоги цього тижня статистика донецьких опонентів виглядає так: одна перемога, чотири нічії і п'ять поразок (різниця забитих і пропущених м'ячів 8:25).

Перші 3 голи в матчі з «Гоффенгаймом» було забито з різницею у 4 хвилини. Спершу на 14-й хвилині з голяром Кута забив Ісмаїл, а на 18-й хвилині з голяром Кута забив Тайсон, котрий на швидкості вийшов віч-на-віч із голкіпером – 0:2. Цього разу йому пас на хід після помилки суперника в центрі поля віддав Мораеш.

Але ще до перерви німці відновили рівновагу в рахунку. Помилка у відповідь від гравців «Шахтаря» теж стала результатом – пас із центра поля на Крамаріча, і нападник із лінії штрафного майданчика перекинув кулястого через П'ятова, який невдало вийшов на перехоплення. М'яч влучив у стійку, а вже від неї залетів у лінію воріт. Наступний гол на 40-й хвилині – це теж підступний гол нашого воротаря та захисників. Знову невпевнена гра Андрія на виході, завмирання в незручній позиції, Цубер головою перекидає шкіряного в сітку – 2:2. Все розпочалося спочатку.

У другому таймі «Гоффенгайм» володів ініціативою. І навіть вилучення Салаї на 60-й хвилині не завдало господарям частіше атак після удару Цубера в поперечину. В інших епізодах лише невдала гра гравців німецької команди завадила їм вийти вперед. Перед тим як забити переможний гол, гравці «Шахтаря» теж двічі влучили у стійку. Зробив це невгамовний Ізвороту. На третій раз перекинув тактичний Ізвороту після передачі Ісмаїлі – 2:3! Фантастична перемога «гірників».

Турнірна таблиця. Група F

№	Команда	Ігри	Перемоги	Нічії	Поразки	Різниця	Очки
1	Манчестер Сіті	5	3	1	1	14-5	10
2	Ліон	5	1	4	0	11-10	7
3	«Шахтар» Донецьк	5	1	2	2	7-15	5
4	«Хоффенгайм» Зінсхайм	5	0	3	2	10-12	3

Все буде смачно

Хоч пісне, але смачне

Останній в році сорокаденний Різдвяний піст розпочинається у православних християн 28 листопада і триватиме до Святвечора. Зазвичай віряни в цей період відмовляються від продуктів тваринного походження. Проте під час посту можна харчуватися не тільки ситно, а й надзвичайно смачно. Пропонуємо вам добірку рецептів пісних страв.

на олії цибулю. Змішати з панірувальними сухарями і додати до грибів. До маси влити кілька ложок грибового бульйону, посипати спеціями. Ретельно все перемішати.

Посипати сухарями форму для запікання, викласти на неї грибку масу. Накрити фольгою і випікати в духовці до готовності при температурі 180 градусів.

Грибна солянка

Інгредієнти: свіжа капуста - 0,5 кг, квашена капуста - 0,5 кг, печериці - 0,5 кг, сушені опеньки - 30 г, цибуля - 2 шт., морква - 2 шт., лавровий лист - 2-3 шт., олія - 5 ст. л., петрушка, кріп, чорний мелений перець, сіль.

Приготування. Сушені гриби замочити в теплій воді. Воду, в якій вимочували гриби, зливати не потрібно. Варити на невеликому вогні 30-40 хвилин. Цибулю порізати півкільцями і пасерувати на олії до золотистого кольору. Свіжу капусту нашаткувати і разом з квашеною додати до цибулі. Кілька хвилин потушувати, зали-

ти грибним бульйоном. Помідори обшпарити окропом, почистити від шкірки, порізати на шматочки. Моркву почистити і натерти на терці або порізати й разом з помідорами додати до капусти. Тушувати на невеликому вогні до м'якості капусти.

Печериці помити, порізати і додати в грибний бульйон. Туди ж вклавши тушковані овочі, лавровий лист, посолити і поперчити за смаком і варити ще 10-15 хвилин. Наприкінці приготування додати дрібно порізану зелень.

Гречка з квасолею

Інгредієнти: гречка - 1 скл., червона квасоля (відварна або консервована) - 1 скл., морква - 1 шт., цибуля - 1 шт., томатна паста - 1 ст. л., олія для смаження, зелень, сіль і чорний мелений перець за смаком.

Приготування. Гречку відварити у солоній воді до готовності. На олії обсмажити порізану цибулю і терту моркву. До овочів додати квасолю і томатну пасту. Тушувати, помішуючи, кілька хвилин. Додати гречку, посолити і

поперчити. Готувати 2 хвилини, помішуючи.

Перед подачею на стіл посипати подрібненою зеленню.

Пісний пиріг

Інгредієнти: борошно - 250 г, дріжджі - 30 г, олія - 100 мл, цукор - 1 ст. л., щіпка солі, вода - 1 скл., печериці - 500 г, цибуля - 3 шт., чорний мелений перець, сіль.

Приготування. У теплій воді розчинити дріжджі, сіль і цукор. Порціями всипати борошно і замісити некруте тісто.

Додати у тісто олію і вимісити так, щоб воно не прилипало до рук і залишити в теплом місці. Коли тісто підніметься, обім'яти і дати ще раз підійти.

Цибулю порізати великими кубиками. Потушувати з олією і готувати під кришкою на повільному вогні, періодично помішуючи, протягом 30 хвилин. Цибуля має потемніти, але залишитися соковитою.

Гриби почистити і порізати на 2-3 частини. Додати до цибулі, перемішати і тушувати під кришкою

приблизно 10 хвилин. Охолодити і перемолоти на м'ясорубці. Грибний фарш посолити і поперчити.

Тісто розділити на дві частини, розкочати. Викласти перший шар тіста в змащену олією форму. На тісто — грибку начинку, зверху накрити другим шаром тіста.

Випікати пісний пиріг приблизно 40 хвилин при температурі 180°C. Готовий пісний пиріг змастити підсолдженою водою, накрити серветкою.

Рисовий пудинг

Інгредієнти: рис - 1 скл., вода - 2 скл., молоко - 1 скл., родзинки - 0,5 скл., горіхи - 0,5 скл., мед - 3 ст. л., мелена кориця - 0,5 ч. л.

Приготування. Довести воду до кипіння, висипати рис, варити на слабкому вогні приблизно 45 хвилин. Додати молоко, родзинки, мед, горіхи, корицю. Довести до кипіння і варити на слабкому вогні ще 5 хвилин.

Смачного!

Грибна запіканка з сухарями

Інгредієнти: печериці - 10 шт., цибуля - 5 шт., олія - 0,5 скл., панірувальні сухарі - 1 скл., сіль і перець за смаком.

Приготування. Гриби відварити і дрібно порізати. Обсмажити

Дитячий майданчик

Друг - це той,
хто знає мелодію
твого серця і може
її наспівати,
коли ти
забудеш слова.

Про дружбу

Помирились Сонце з Хморою
І тепер танцюють парою.
Ллється дощ, і сонце світить,
Усміхаються їм діти.
Райдуга місток зробила —
Сонце з Хморою здружила.
Хай з них приклад беруть діти.
Треба їм усім дружити.

Олена ГАПОНЮК.

Прислів'я та приказки

Дерево міцне коріннями, а
людина — друзями.

☺☺☺

У лиху годину пізнаєш вірну
людину.

☺☺☺

Міцну дружбу і вогню не
спалити.

☺☺☺

Людина без друзів, мов дере-
во без коріння.

☺☺☺

Яку дружбу заведеш, таке й
життя проживеш.

☺☺☺

Справжнього друга за гроші
не купиш.

Дружба

Українська народна казка
Кіровоградщини

У затишному лісі всі звірі відпочивають, дружать між собою. Проте лисичка з вовком не змогли здружитися між собою. Вони не віталися і все робили на зло одне одному. Лисичці не подобалося, що таємниці, які вона розповідала вовкові, майже всі звірі знали. А грихи у неї були, та ще й величеські! Адже вона то курочку вкраде, то гусочку, а то ще й пиріжечок вдасться поцупити, тож від радості все вовчику-братику розповість.

Одного разу, близько до обіду, всі звірі пішли збирати ягоди, горішки, гриби. А вовчику захотілося позбиткуватися над лисичкою. Він пішов поперед неї і позбирав усі ягоди, горішки, які росли на поляні, де завжди збирає лисичка. Вона розгнівалася, пішла на вовчикову поляну і там усе позбирала.

Дуже довго вони так «воювали».

Якось почалася велика злива, звірям треба було сховатися від дощу. Всі побачили велике дерево і побігли до нього. Тушилися один до одного, щоб не намокнути. Довелося і лисичці з вовчиком стати поряд.

Дождь був сильним, і щоб побороти страх, щоб було веселіше, звірі почали розмовляти, розповідати веселі історії.

А білочка запитала у вовчика:

— Чому ти не розмовляєш з лисичкою?

Вовчик все їй розповів. Білочка дала йому корисні поради, якими він скористався. Підійшов до лисички і сказав їй у вічі:

— Лисичко, вибач мені, будь ласка, я більше не буду розповідати твої таємниці. Будь ласка, вибач.

Лисичка вибачила йому, і вони знову помирилися. Закінчилася злива, сонечко засвітило, стало ясно. Вовчик і лисичка разом пішли додому. Наступного дня вони гралися, ніби нічого й не трапилося і більше не сварилися. Досі дружать.

Знайди відмінності

